اولین و یگانه روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.Madandaily.com

دوشنبه ● ۱۶ خرداد ۱۴۰۱ ● ۶ ذی‌القعده ۱۴۴۳ ● ۶ ژوئن ۲۰۲۲ ● سال پنجم ● شماره ۸۵۲ ● ۸صفحه ● قیمت ۳۰۰۰ تومان

برنامه‌های فولاد مبارکه برای مدیریت کمبود انرژی

سال‌هاست که با آغاز فصل گرما و سرما صنایع همواره نارضایتی خود را از سیاست‌ها اعلام می‌کنند، در تابستان شاهد این هستیم که برق صنایع قطع می‌شود و در زمستان نیز قطعی گاز را شاهدیم. این موضوع سبب شده تا صنایع نتوانند سود مناسب کسب کنند و بسیاری اوقات نیز ضررهای زیادی را متحمل شوند و این ضررها در نهایت نتیجه خود را بر روی مصرف‌کننده نهایی...

۴

غفلت از منابع معدنی شرق کشور، اشتباه بزرگ!

صنعت فولاد جزو صنعت‌های پیشران در دولت‌های توسعه‌یافته است. این صنعت تا در کشوری رشد پیدا نکند شرایط رشد سخت‌افزاری در آن کشور در دیگر بخش‌ها ایجاد نمی‌شود، به‌ویژه برای کشورهایی که درحال‌توسعه هستند صنعت فولاد صنعت مادر محسوب می‌شود. بولتن نیوز برای پرداختن به زنجیره ارزش صنعت فولاد کشور و بررسی ابعاد استراتژیک این صنعت، با ابوالفضل ذبیحی...

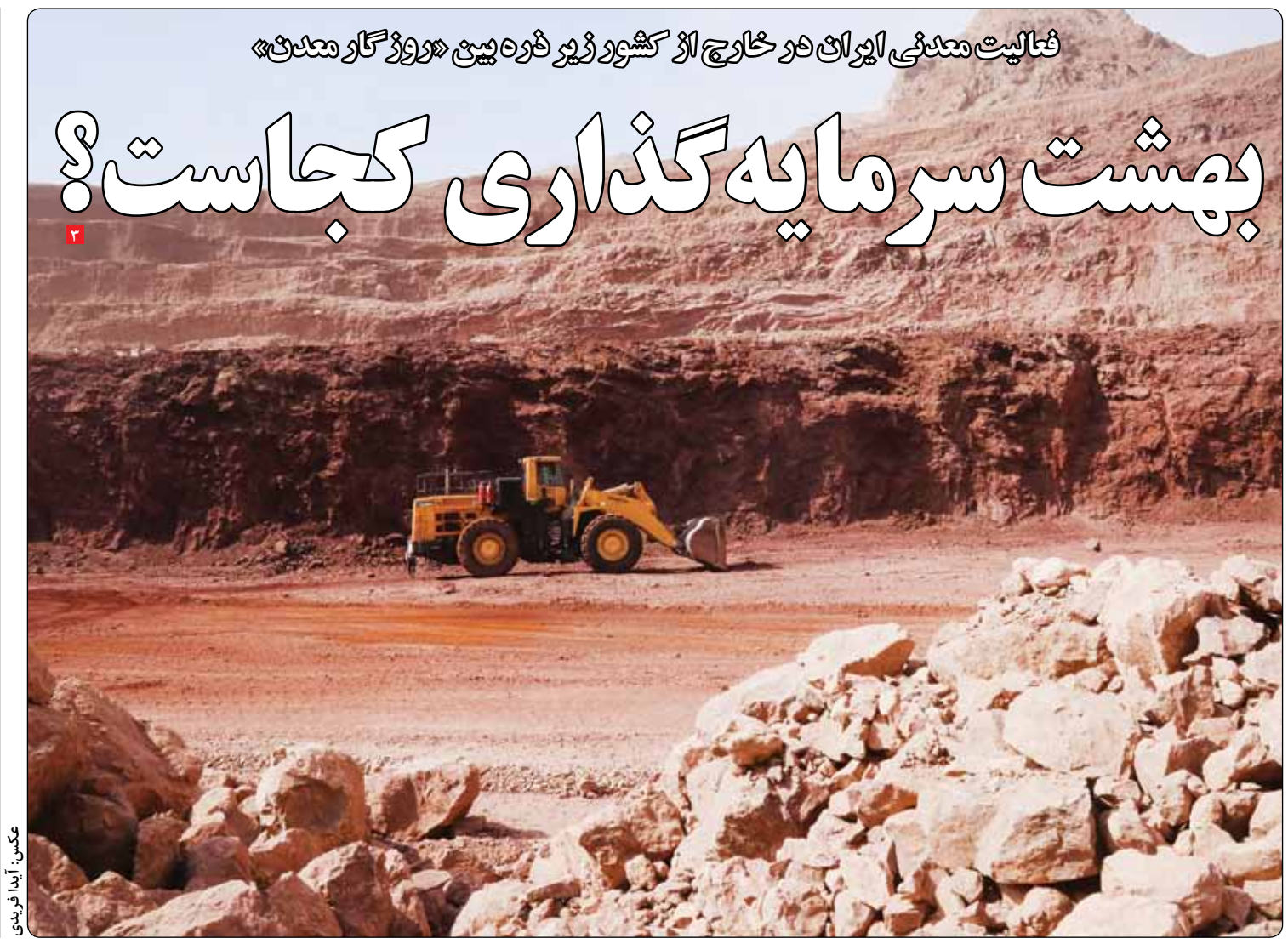
۲

فعالیت معدنی ایران در خارج از کشور زیر ذره‌بین «روزگار معدن»

بهشت سرمایه‌گذاری کجاست؟

۳

عکس: آیدا فریدی

سرمقاله

معدنکاری فراسرزمینی ضروری است، اما...

مرتضی قلی‌اصانلو
استاد دانشکده مهندسی معدن
دانشگاه امیرکبیر

از میان ۲۰۰۰ کانی موجود در دنیا، برای برداشت حدود ۱۰۰ نوع از آنها معدنکاری انجام می‌شود و براساس اطلاعات ـ کم و بیش متغیر ـ موجود، کشور ما از ۶۴ تا ۸۱ نوع کانی برخوردار است.

اگر بپذیریم که ـ در حالت خوشبینانه ـ ذخیره ۸۱ نوع از این ۱۰۰ نوع فلز و کانی موردنیاز در صنعت کشور قابل‌تامین است، بخش زیادی از مواد معدنی موردنیاز صنعت کشور قابل بهره‌برداری خواهد بود.

اما درباره معدنکاری فراسرزمین مطالعات و مقدماتی نیاز است.

ابتدا باید در داخل کشور، مطالعات زمین‌شناسی تا عمق ۱۰۰۰ متر انجام دهیم و اطمینان حاصل کنیم از نظر زمین‌شناسی چه فلز و کانی‌هایی تا این عمق وجود دارند و دیگر اینکه آیا منابع موجود، ظرفیت تبدیل شدن به معدن را دارد یا خیر؟ وقتی این مطالعات انجام شد و توانستیم ظرفیت‌های کشور را از نظر وجود کانی و فلز مشخص کنیم و با اطمینان بالا بدانیم که ذخیره موردنظر وجود دارد یا خیر، آن‌وقت می‌توان وارد مرحله برنامه‌ریزی برای آینده صنعت کشور شد. در مرحله برنامه‌ریزی باید مشخص شود که در چشم‌انداز ۲۰ سال آینده قرار است چه محصولات صنعتی تولید شود تا برطبق آن بدانیم چه فلز یا کانی‌هایی نیاز داریم و آیا براساس مطالعاتی که انجام شده است، ذخیره آنها در کشور موجود است یا خیر؟

ادامه در صفحه ۲

یادداشت

موانع تزریق سرمایه به بورس

۸

تیترهای روز

شرایط برای استقبال از اوراق دولتی مهیا نیست

در راستای عرضه تدریجی هفتگی «اوراق مالی اسلامی دولتی» از سوی وزارت امور اقتصادی و دارایی، مرحله نخست حراج اوراق یادشده در سال ۱۴۰۱ در روز سه‌شنبه ۳خرداد برگزار شد. حراج جدید اوراق یادشده در تاریخ ۱۰ خرداد سال جاری برگزار خواهد شد. با وجود اینکه روند فروش اوراق قرضه...

۸

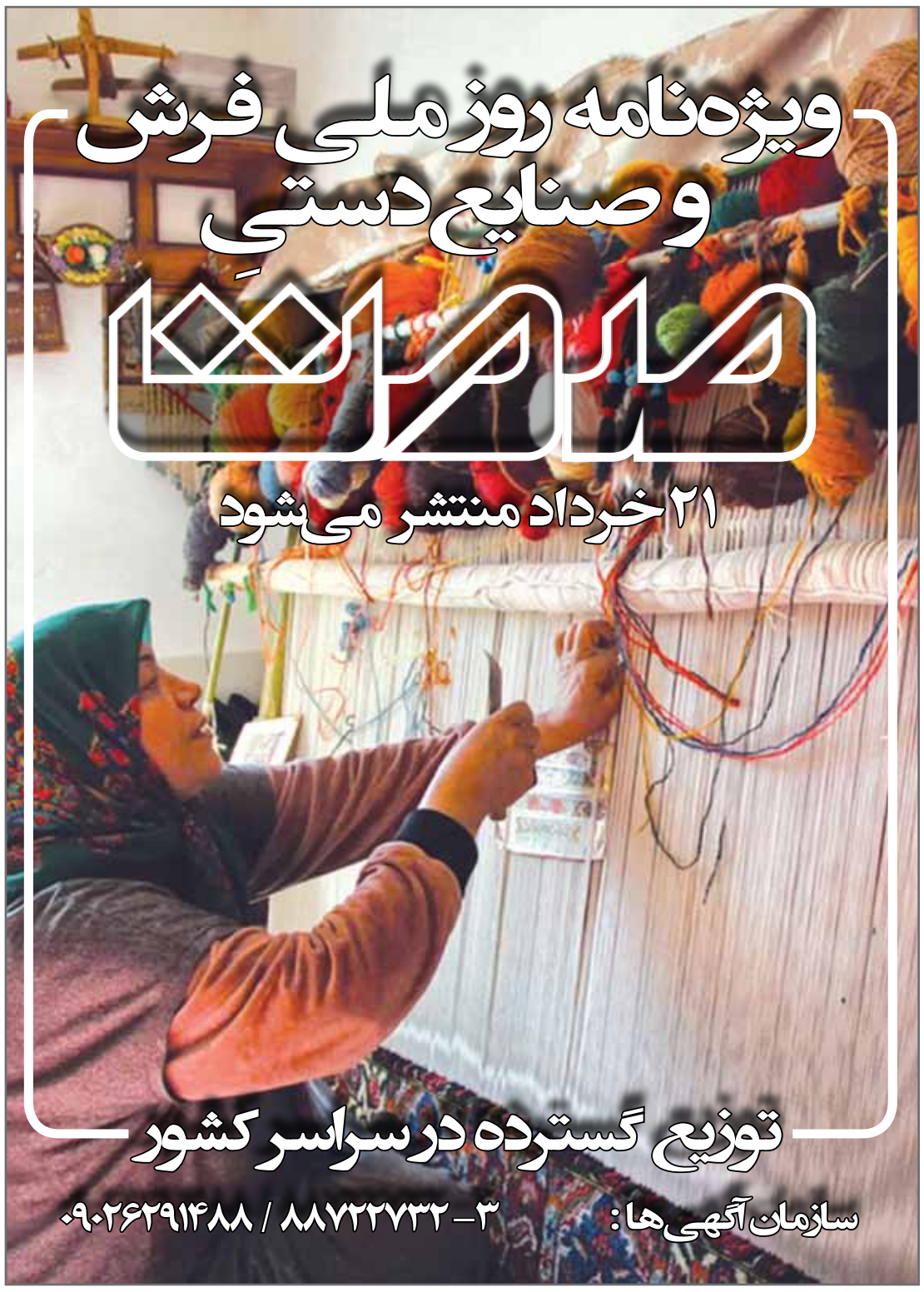
ضرورت پیاده‌سازی قوانین

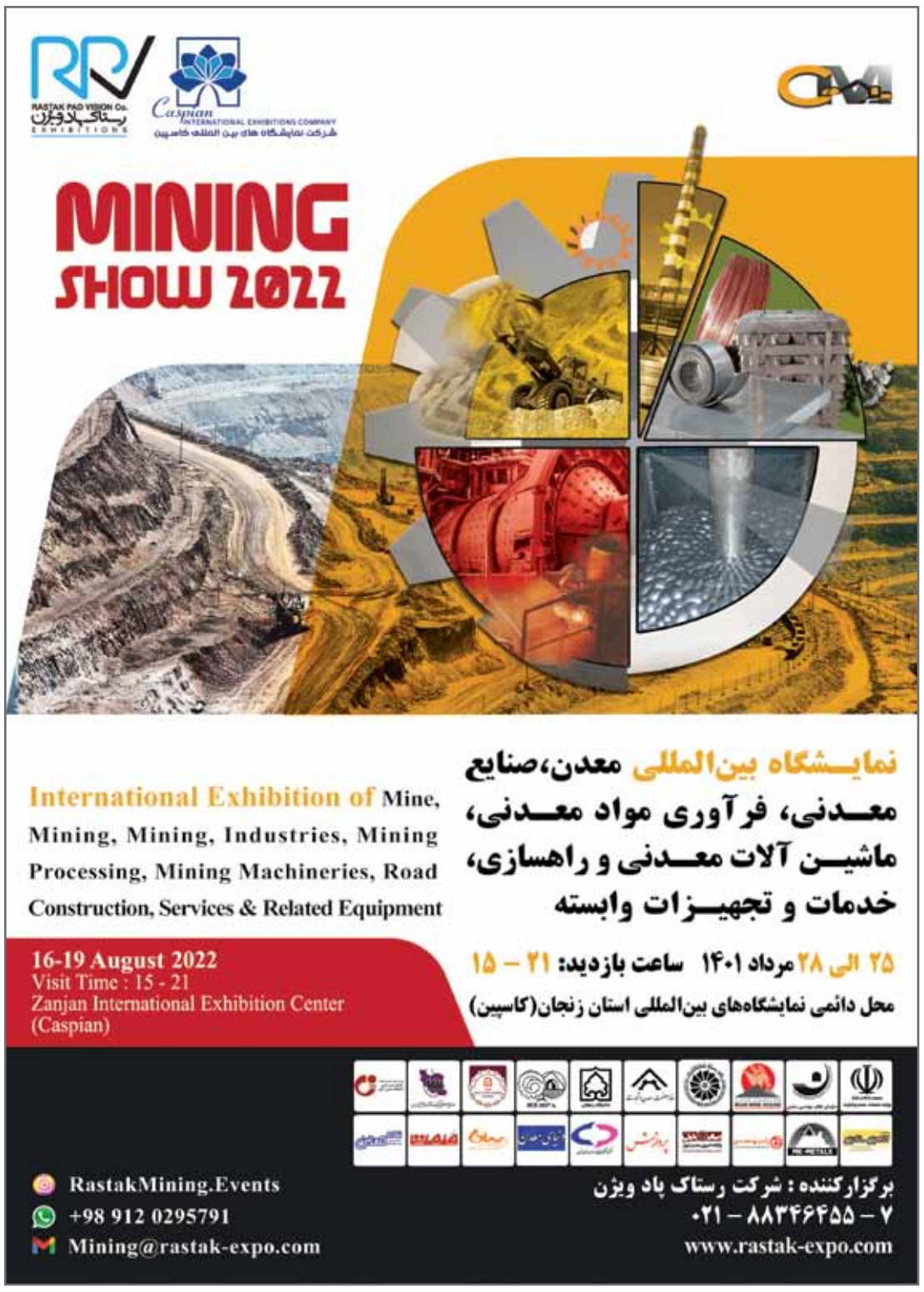
«ادامه بازنگری در سیاست‌های کلی معدن در کمیسیون زیربنایی مجمع» این عنوان خبری بود که در سایت مجمع تشخیص مصلحت نظام منتشر شد و پس از آن روی خروجی خبرگزاری‌ها هم قرار گرفت. در شرح کوتاه و مختصری از خبر آمده بود: «در جلسه اخیر اعضا دیدگاه‌های خود را در زمینه وضعیت معادن و صنایع معدنی...

۷

«فولاد ازنا» در وعده‌ها ذوب شد

۶

غفلت از منابع معدنی شرق کشور، اشتباه بزرگ!

عکس: روزگار معدن

گروه معدن

صنعت فولاد جزو صنعت‌های پیشران در دولت‌های توسعه‌یافته است. این صنعت تا در کشوری رشد پیدا نکند شرایط رشد سخت‌افزاری در آن کشور در دیگر بخش‌ها ایجاد نمی‌شود، به‌ویژه برای کشورهایی که درحال‌توسعه هستند صنعت فولاد صنعت مادر محسوب می‌شود. بولتن نیوز برای پرداختن به زنجیره ارزش صنعت فولاد کشور و بررسی ابعاد استراتژیک این صنعت، با ابوالفضل ذبیحی حصاری، مدیرعامل شرکت ایمپادکو گفت‌وگو کرده است که درادامه می‌خوانید.

درباره تاریخچه صنعت فولاد توضیح دهید.

تاریخ تولید فولاد به همان سال‌های آغازین زندگی بشر برمی‌گردد؛ زمانی که انسان‌ها توانستند با سنگ‌آهن ابزارسازی را شروع کنند و تا الان که تکنولوژی‌های نوینی در بهره‌برداری و تولید فولاد به‌دست‌آمده است، فولاد نقش مهمی در توسعه جوامع بشری داشته است. تقریبا از ۱۹۵۰ تاکنون ظرفیت کل تولید فولاد جهان از ۱۸۳ میلیون تن در سال به حدود ۲ میلیارد تن در سال رسیده است این بدان معنا است که میزان تولید در این بازه زمانی ۷۰ سال، رشدی بالای ۲۰۰۰ درصدی داشته است این رشد ۲۰۰۰ درصدی نشان می‌دهد صنعت و تکنولوژی در کل دنیا در هفتاد سال گذشته تغییرات شگرفی داشته و پایه این توسعه هم صنعت فولاد بوده است.

وضعیت صنعت فولاد در جهان چطور است و بازیگران چه کسانی هستند؟

بعد از سال ۲۰۰۰ عرضه و تقاضای فولاد در دنیا به بعد شکلی جدیدی به خودش گرفته بازی‌ها و نقش اروپا و امریکا که زمانی قدرتمندان فولاد جهان بودند دستخوش تغییر شد. از سال ۲۰۰۰ بازیگری جدید توانست خودش را وارد صنعت فولاد کند بازیگری که در گذشته ۳۰ تا ۴۵ میلیون تن در سال ظرفیت فولادی‌اش بود؛ و در این فرصت زمانی ظرفیت‌های فولادی‌اش را به ۱.۳ میلیارد تن در سال رساند. بله چین توانست تا سال ۲۰۱۲ ظرفیت تولیدش را به‌طور چشمگیری افزایش دهد و به‌واسطه جمعیتی و برنامه‌های توسعه‌ای که تعریف کرده بود، چین در سال ۲۰۲۰ رفرمی ایجاد کرد که تولید ۵۱درصد تولید جهان را در اختیار گرفت و ۵۳ درصد مصرف جهان را به نام این کشور خود ثبت کرد.

در اقتصاد صنعتی امروزی هنگامی‌که کشوری هم در حوزه عرضه و هم در حوزه تقاضای صنعتی در مقام اول قرار داشته باشد بدون تردید در تصمیم‌گیری‌های کلان این صنعت نیز خیلی تأثیرگذار خواهد بود. به‌عنوان‌مثال امروز اگر اندکی ظرفیت ذخیره استراتژی سنگ‌آهن بنادر چین زیر ۱۰۰ میلیون تن در سال کاهش پیدا کند، نرخ جهانی سنگ‌آهن و فولاد چند درصد افزایش پیدا خواهد کرد؛ این حساسیتی است که چین توانسته به‌واسطه دست گرفتن بازار عرضه و تقاضا ایجاد کند.

در ابتدا که چین ورود به بازار فولاد را شروع کرد فقط رسیدن به عدد و کمیت برایش مهم بود و بعد از ۲۰۱۲ هرسال از کمیت کاست و خودش را به محصولات کیفی‌تر رساند. در آن باز زمانی ظرفیت تولید چین به یک میلیارد و خورده‌ای تن رسیده بود امروز که بحث آلایندگی کمتر مطرح‌شده است و چین توانسته صنایعش را رشد بدهد و رشد اقتصادی ایجاد کرده، صنعتش را به سمت صنایع سبز هدایت می‌کند. در این راستا چین میزان تولیدات محصولات فولادی اولیه را پایین آورده و از تعداد کوره بلندهایش کاسته و به‌سوی محصولات کیفی گام برداشته است و به سمت توسعه پایدار متناسب با محیط‌زیست به‌پیش می‌رود. حذف آلاینده‌هایی مانند CO_2 که تولید عوامل مخرب محیط‌زیستی می‌کنند را در دستور کار قرار داده است تا همراه با تمام دنیا به این سمت حرکت کند. پس ما در بازاری الآن قرارگرفته‌ایم که یک کشور به‌تنهایی در کل جهان تعیین‌کننده عرضه و تقاضا در بازار هست و این کشور هم دیگر در غرب نیست، در بلوک شرق جا گرفته که خوشبختانه معاهدات استراتژیکی ایران با چین می‌تواند در صنعت فولاد ما را در رقابت نگه دارد.

ایران چه وضعیتی در منطقه و دنیا دارد؟

ابتدا باید وضعیت همسایه‌های ایران را بررسی کنیم. کشورها خاورمیانه مثل عربستان و همسایه‌هایی مثل ترکیه، کویت، بحرین و قطر، کشورهایی هستند که می‌خواهند خودشان را در مداری قرار دهند که به‌عنوان تولیدکننده عمده صنعت فولاد، حداقل با ظرفیت ۲۰ تا ۴۵ میلیون تن در سال قرار دهند. در این میان ترکیه توانسته نقش مناسبی را به‌دست آورد؛ ترکیه بدون اینکه بخواهد از مواد اولیه‌ای مثل سنگ‌آهن استفاده کند، تنها با ورود قراضه توانسته است ظرفیت فولادش را به ۴۵ میلیون تن در سال برساند و بازارهای جهانی را هم بسیار خوب رصد می‌کند. مثالی بزنم، عراق به‌محض اینکه کشورش سروسامان گرفت و به آرامش اقتصادی رسید، به تعرفه‌گذاری روی واردات محصولات خارجی در حوزه فولاد اقدام کرد در همین زمان بلافاصله ترکیه از خود واکنش نشان داد یک هواپیما از مقامات بلندپایه ترکیه من‌جمله وزیر خارجه و بازرگانان ترک به کشور عراق سفر کردند و با مقامات بلندپایه این کشور در مقوله تعرفه فولاد وارد مذاکره مستقیم شدند نتیجه این مذاکره این شد که تعرفه را از روی محصولات فولادی ترکیه برای صادرات به عراق حذف شد. ولی صادرکنندگان ایرانی به دلیل وجود این تعرفه بین یک تا صد دلار بیشتر از صادرکنندگان ترکیه‌ای هزینه ورود به بازار عراق را می‌پردازند. به همین دلیل کشور ترکیه مسلما می‌تواند کنترل بازار عراق را به‌راحتی در دست بگیرد. این بدین مفهوم است که مدیریت سیاست خارجی در راستای توسعه صادرات فولاد می‌تواند نقش مهمی داشته و پشت‌بند این سیاست حمایت واقعی از تولید شکل می‌گیرد و این مفهوم دیپلماسی اقتصادی در دنیای امروز است.

ما غیر از ترکیه کشورهای دیگر هم در همسایگی خودمان داریم که می‌تواند در معادلات اقتصادی و پایداری زنجیره فولاد در منطقه نقش داشته باشند به‌عنوان‌مثال افغانستان به‌عنوان منابع بکر معدنی جهان بسیار موردتوجه است که با ما چند صد کیلومتر مرز مشترک و زبان و فرهنگ نزدیک دارد.

ما برنامه‌ای برای استفاده از منابع معدنی افغانستان داریم؟

بخشی از منابع سنگ‌آهن افغانستان در حاشیه مرزهای شرقی ایران قرارداد معدن سنگان خواف قرار دارد که با ذخیره ۸۰۰ میلیون تن قطعی و ۱.۲ ذخیره از ذخایر مهم سنگ‌آهن ایران است بد نیست بدانید که در اکتشافات جدید هم پیش‌بینی می‌شود، ذخیره سنگ‌آهن این معدن به دو میلیارد تن ذخیره قطعی برسد. این معدن تقریبا در ۱۸ کیلومتری مرز افغانستان قرار دارد بخش مهمی از مابقی ذخیره در افغانستان قرار دارد

اتفاقی که الان در افغانستان در حال شکل گرفتن است، ورود چینی‌ها و هندی‌ها حتی ترکیه در بخش معدن کشور افغانستان وارد شدند تا بتوانند خودشان را به تأمین منابع پایدار اولیه وصل کنند.

بد نیست آگاه باشید که امروز ظرفیت فولاد هند ۹۵ میلیون تن در سال است هند در برنامه ۲۰۳۰ خود قصد دارد که به ظرفیت ۳۰۰ میلیون تن در سال برسد. این کشور در حالی این هدف‌گذاری را کرده که منابع معدنی موردنیاز را ندارد هند می‌خواهد منابع معدنی برای ظرفیت فولادسازی‌های خودش و صنایع معدنی و فلزات اساسی‌اش را از خارج از کشور تأمین کند؛ بنابراین بهترین منبع معدنی برای چین و هند که هم غنی است، هم نزدیک و هم مقرون‌به‌صرفه، ذخایر معدنی کشور افغانستان است. برنامه‌های ما در ایران باید برنامه‌های خیلی قابل‌قبول‌تری نسبت به برنامه‌های فعلی باشد تا بعدازآنکه ثبات نسبی در افغانستان ایجاد شد، به شد روی آنها کار کنیم فرصت بهره‌وری از معادن افغانستان را به‌سادگی از دست ندهیم.

ایران چطور سندی در حوزه منابع معدنی و صنعت فولاد دارد؟

سندی ۱۶ سال پیش در کشور ما به‌عنوان سند بالادستی، به نام افق ۱۴۰۴ تنظیم شد. در وزارت صمت و به‌ویژه شرکت ملی فولاد کنونی، این سند تفضیل‌تر شد و در صنایع اختصاصی مثل مس، مثل سرب و روی، مثل آهن و فولاد تقسیم‌بندی شد.

در حوزه آهن و فولاد یک سند جامعی ایجادشده بود که توانستند در این سند جامع بعد از کار کارشناسی مختلف و اختلاف‌نظرهای مختلف به عدد ۵۵ میلیون تن فولاد در سال دست پیدا کنند.

ما در خوش‌بینانه‌ترین حالات با رشد اقتصادی ۴، ۶ و ۸ درصد (که این امر محقق نشد) و حداکثر میزان مصرف داخلی حدود ۲۰ تا ۲۵میلیون تن فولاد در سال است که ظرفیت ۳۰ تا ۳۵ میلیون تن در سال را می‌توان به‌عنوان هدف صادرات در نظر گرفت.

برنامه‌ریزی وزارت نیرو برای تامین برق صنعت فولاد

صحبت‌هایی با مسئولان مربوط به وزارت نیرو انجام شده که اکنون در حال برنامه‌ریزی لازم برای اجرایی شدن این تصمیمات هستند اما هنوز اعلام نهایی به ما نشده و مشخص نیست که قرار است در تصمیم‌گیری‌های خود چه میزان مصرف برق را کاهش بدهند.

سیدرضا شهرستانی در گفت‌وگو با سنا به تصمیمات اتخاذ شده در راستای تنظیم مصرف برق در تابستان و نیز کاهش ایجاد بحران در فعالیت صنعت فولاد اشاره کرد و افزود: صحبت‌های مطرح شده برای کنترل مصرف برق در تابستان بر این اساس بود که تعاملاتی برای اعلام کاهش حجم ظرفیت مصرفی برق صورت گیرد تا در این زمینه از قبل قادر به انجام مدیریت لازم باشیم.

عضو هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد اظهار کرد: به دنبال این هستیم تا قطعی برق را در میان شرکت‌های فولادی و در زمانی که این شرکت‌ها به دنبال تعمیرات برای توسعه هستند، تقسیم کنیم.

وی ادامه داد: توزیع قطعی برق باید به گونه‌ای باشد که منجر به کمبود مواد و فشاری به مصرف‌کننده نهایی تحت تاثیر افزایش قیمت‌ها نشود.

شهرستانی ادامه داد: همچنین این تقسیم باید به گونه‌ای باشد که چند شرکت در یک استان تعطیل کنند و هفته بعد دیگر شرکت‌ها در همان استان تعطیل شوند.

عضو هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد افزود: این صحبت‌ها با مسئولان مربوط به وزارت نیرو انجام شده که اکنون در حال برنامه‌ریزی لازم برای اجرایی شدن این تصمیمات هستند اما هنوز اعلام نهایی به ما نشده و مشخص نیست که قرار است در تصمیم‌گیری‌های خود چه میزان مصرف برق را کاهش بدهند.

وی ادامه داد: صحبت‌هایی در این زمینه بوده است تا در کل تابستان، هفت هفته برق شرکت‌ها به طور کامل قطع شود و هفت هفته هم شرکت‌ها با در اختیار داشتن ۵۰ درصد برق به فعالیت خود ادامه دهند.

شهرستانی افزود: مجموع این محدودیت‌ها برای روز است زیرا در طول روز به دلیل گرمایش هوا و استفاده از کولر، کشور با مشکل کمبود برق مواجه است و به طور معمول در ساعات شب مشکل کمبود برق کمتر می‌شود.

عضو هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد گفت: برنامه‌ریزی‌ها باید به گونه‌ای باشد که شرکت‌های تولیدی در ساعات شب قادر به فعالیت باشند و روزها را با فرمولی که قرار است به ما اعلام شود، فعالیت کنند.

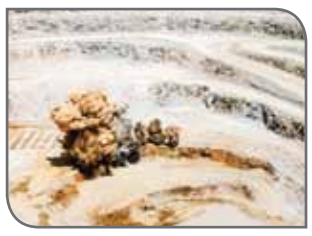
وی گفت: میزان مصرف برق شرکت‌ها در هر ساعت پنج هزار و ۵۰۰ کیلووات است که اکنون براساس صحبت‌های انجام شده قرار بر این است تا شرکت‌ها ۲ هزار و ۵۰۰ مگاوات را برای پیک مصرف برق در طول شب استفاده کنند که از این میزان در ماه‌های خرداد یا مرداد حدود ۳۰ درصد کسر می‌شود.

شهرستانی اظهارکرد: سال گذشته به صورت یک شبه تصمیم گرفته شد تا برق صنعت فولاد و سیمان را قطع کنند، اکنون صحبت در خصوص انجام برنامه‌ریزی است که باید شرکت‌ها از قبل در جریان این دست از تصمیمات قرار بگیرند تا برنامه‌ریزی لازم نسبت به آن صورت گیرد.

عضو هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد گفت: سعی ما این است که حداقل کاهش در میزان مصرف برق صورت بگیرد و مدیریت لازم برای شرکت‌ها انجام شود تا تعمیرات و توسعه را در زمان قطعی برق انجام دهند.

وی اظهارکرد: در تابستان سال گذشته زمانی که برق قطع شد، تولید نهایی ۴۴ درصد کمتر از میزان تعیین شده در پیش‌بینی‌ها بود.

افزایش ۱۹ درصدی تنوع مواد معدنی در ایران

رئیس سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی گفت: با اکتشافات اخیر، عناصر معدنی ایران از ۶۸ عنصر به ۸۱ عنصر رسیده که نشان از افزایش ۱۹ درصدی تنوع عناصر و مواد معدنی در ایران دارد.

علیرضا شهیدی در گفت‌وگو با خبرگزاری صدا و سیما با بیان اینکه، ایران جزو ۱۰کشور نخست دنیا در حوزه عناصر معدنی است افزود: در سال‌های گذشته اکتشافات به صورت سطحی انجام می‌شد، اما هم اکنون سیاست این سازمان، اکتشاف ذخایر پنهان است؛ یعنی ذخایری که در سطح زمین اثری از آنها نیست و بیشتر در عمق زمین است.

وی اضافه کرد: هم اکنون این سازمان از یک روش جدید اکتشاف به نام ژئوفیزیک هوایی استفاده می‌کند که این فناوری مطابق با استانداردهای روز جهانی است و با تلاش متخصصان داخلی، بومی‌سازی و در طرح‌های اکتشافی کشور به کار گرفته شده است. ضمن اینکه تا کنون ۱۵۰ هزار کیلومتر مربع ژئوفیزیک هوایی انجام شده و در آن به اکتشافات ذخایر پنهان پرداخته‌ایم. رئیس سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی همچنین از اجرای طرح تحول زمین شناسی و اکتشافات در این سازمان خبر داد و گفت: این طرح از مهر ۱۴۰۰ در استان خراسان جنوبی شروع شده که در اجرای این طرح ۱۵ هزار کیلومتر مربع با تلاش کارشناسان این سازمان مشخص شد و بعد از تولید اطلاعات در ۳ لایه زمین موفق به کشف ظرفیت‌های جدید بعضی از عناصر معدنی در کشور شدیم. شهیدی افزود: در این طرح توانستیم عنصر نیکل را برای نخستین بار در شمال شرق کشور کشف کنیم، ضمن اینکه به ذخایر جدید طلا، مس و آهن دست پیدا کردیم.

وی اضافه کرد: این طرح در سال ۱۴۰۱ نیز تداوم دارد و هم اکنون تیم کارشناسی طرح تحول در استان کردستان مستقر است و با توجه به ظرفیت بالای معدنی این منطقه، حدود ۵۳ درصد مساحت استان برای تهیه اطلاعات پایه در دست بررسی است که امیدواریم عناصر جدیدی را در این منطقه کشف کنیم.

شهیدی همچنین از شرکت‌های دانش‌بنیان دعوت کرد تا در طرح‌های اکتشافی این سازمان شرکت کنند.

مدیر گروه آب‌زمین‌شناسی سازمان زمین‌شناسی:

حدود ۸۵درصد آب زیرزمینی در بخش کشاورزی استفاده می‌شود

مدیر گروه آب‌زمین‌شناسی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور ضمن اشاره به آبی که در کشاورزی ایران مصرف می‌شود، گفت: حدود ۸۵ درصد آب زیرزمینی کشور در بخش کشاورزی استفاده می‌شود که بیشتر از میانگین جهانی است لذا باید محصولاتی را برای کشت انتخاب کنیم که نیاز به آب کمتر و ارزش افزوده بیشتر داشته باشند.

به گزارش روابط‌عمومی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور، ایمان انتظام با تأکید بر سابقه ۲۰ساله فرونشست در مناطق معین‌آباد، ابردژ و خط راه‌آهن در پیشوا گفت: شکاف‌های ناشی از فرونشست تهدیدی جدی برای پست‌های فشار قوی در این منطقه است.

وی با اشاره به فرونشست و آثار آن در پیشوا اظهارکرد: نخستین شکاف ناشی از فرونشست سال ۱۳۸۳ در منطقه ورامین و پیشوا پدیدار گشت و به‌وسیله سازمان زمین‌شناسی گزارش شد. مدیر گروه آب‌زمین‌شناسی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور، افزود: شهرستان پیشوا به طور کلی فرونشست ماکزیممی بین ۱۲ تا ۱۴ سانتیمتر را در سال‌های مختلف نشان داده است که مقدار دقیق آن سالانه متفاوت است. انتظام با تأکید بر اینکه در مناطقی که فرونشست اتفاق افتاده باید از ساخت‌وساز اجتناب کرد، تصریح کرد: در منطقه معین‌آباد، ابردژ، خط راه‌آهن و اطراف آن از بیست سال پیش شکاف داریم و بیش از ۳ پست فشار قوی نیز در این منطقه وجود دارد که شکاف‌ها می‌تواند آنها را تهدید کند.

وی خاطرنشان کرد: برای مقابله با این بحران باید مدیریت منابع آبی و پلمب چاه‌های غیرمجاز را به‌صورت سخت‌گیرانه در دستور کار قرار دهیم تا فرونشست کاهش یابد.

سرمقاله

معدنکاری فراسرزمینی ضروری است، اما...

ادامه از صفحه اول

گاهی اوقات ذخیره در کشور موجود است، اما هزینه استخراج و تولید آن مقرون به‌صرفه نیست و در کشور دیگری می‌توان با سرمایه‌گذاری کمتر و هزینه عملیاتی پایین‌تر آن را تولید کرد. در این صورت، دولت می‌تواند وارد سرمایه‌گذاری فراسرزمینی شود یا به بخش خصوصی اجازه فعالیت در این زمینه را بدهد. اگر محصولات صنعتی که می‌خواهیم تولید کنیم، مشخص باشند شاید در بعضی موارد نیاز به سرمایه‌گذاری فراسرزمینی داشته باشیم. ضمن آنکه این محصولات صنعتی باید قابل‌رقابت با محصولات صنعتی سایر کشورها در عرصه بین‌المللی باشند.

گام نهایی این است که ببینیم چشم‌انداز ثبات سیاسی و اقتصادی در کشور مقصد سرمایه‌گذاری، برای دوره‌ای بین ۱۵ تا ۲۰ سال آینده چگونه است؟

وقتی هیچ‌یک از این مقدمات بالا محقق نشده است، صحبت از معدنکاری فراسرزمینی بیشتر جنبه شعاری دارد. در حال حاضر مسئله این است که کشور ما چقدر به این کار نیاز دارد و چطور می‌توانیم ارز آن را در شرایط فعلی تامین کنیم؟ هم‌اکنون ایران برای دسترسی به معادن لیتیوم، سنگ‌آهن، مس و مانند آن در افغانستان سرگرم فعالیت است. اما سنگ‌آهن و مس را در ایران داریم و به‌تازگی هم باز اعلام شد، ذخیره مس بزرگ دیگری در سیستان و بلوچستان پیدا شده است. در این حال چرا باید برای برداشت این محصول به افغانستان برویم؟ مگر اینکه بگوییم آنجا شرایط آسان‌تر و مقررات ساده‌تر است که با این همه نابسامانی که در افغانستان وجود دارد؛ بعید به‌نظر می‌رسد. در نهایت لازم به‌ذکر است که به‌اعتقاد من به‌جای صرف انرژی روی این موضوعات، باید شرایط سیاسی و اقتصادی را به‌گونه‌ای فراهم کنیم که سرمایه‌گذار خارجی جذب کشورمان شود، زیرا در این شرایط فقط سرمایه نیست که جذب کشور می‌شود، فناوری و نیروی متخصص و ماهر به‌همراهش خواهد آمد و مهم‌تر اینکه این سرمایه‌گذاران می‌توانند علاوه بر تولید محصولات صنعتی مرتبط با آن فلز و کانی، حتی در زمینه بازاریابی و فروش آن محصولات معدنی و صنعتی هم تاثیرگذار باشند. به‌هرحال باید از این بن‌بست بیرون بیاییم. ما جزئی از جامعه جهانی هستیم و باید شرایط اقتصادی، سیاسی و امنیتی را به‌گونه‌ای مهیا کنیم که سرمایه‌گذاران خارجی هم مشتاق شوند که در بخش معدنی ایران فعالیت کنند و امکانات سخت‌افزاری و نرم‌افزاری‌شان را به این حوزه بیاورند تا امکاناتی فراهم شود که بخش معدن به شکوفایی برسد و کشور استفاده مطلوبی از منابع خود داشته باشد. در پایان یادآوری مجدد این نکته ضروری است که شاید در مواردی، معدنکاری فراسرزمینی ضروری باشد، اما این موضوع مشروط به آن است که ثبات اقتصادی و سیاسی کشور مقصد برای دوره‌ای ۱۵ تا ۲۰ ساله مناسب باشد و علاوه بر آن، انگیزه‌های لازم برای بخش خصوصی داخل کشور و سرمایه‌گذاران خارجی ـ برای فعالیت در بخش معدن ـ فراهم شود.

خبر

نوآوری، رمز رقابت‌پذیری و توسعه پایدار صنعت فولاد

مدیر تحقیق و توسعه فولاد مبارکه گفت: نوآوری، رمز رقابت‌پذیری و توسعه پایدار صنعت فولاد محسوب می‌شود و فولاد مبارکه در این ارتباط از همه ظرفیت‌های درونی و بیرونی بهره می‌گیرد. به گزارش خبرگزاری صداوسیما، شهرام عباسی در حاشیه رویداد «عصر امید» اظهار کرد: واحد تحقیق و توسعه فولاد مبارکه دانش و فناوری را برای رفع چالش‌های موجود به‌کار می‌گیرد؛ فولاد مبارکه بیش از ۲۵۰ طرح پژوهشی و تحقیقی داشته، ۱۲۰ پروژه در دست انجام دارد و درحال‌حاضر با ۶۰ مرکز تحقیقاتی و پژوهشی قرارداد بلندمدت دارد. وی افزود: ارزیابی‌های به‌عمل‌آمده گویای آن است که ۱۰ برابر هزینه‌های انجام‌شده در بخش تحقیق و توسعه فولاد مبارکه به این شرکت بازمی‌گردد.

مدیر تحقیق و توسعه فناوری فولاد مبارکه خاطرنشان کرد: براساس مطالعات به‌عمل‌آمده، به تازگی تصمیمی راهبردی در فولاد مبارکه اتخاذ شد و ماموریت نوآوری به واحد تحقیق و توسعه و معاونت تکنولوژی فولاد مبارکه سپرده شده که فعالیت گسترده‌ای در این ارتباط کلید خورده است.

روزگار معدن

معدن

۳ دوشنبه
● ۱۶ خرداد ۱۴۰۱
● ۶ ذی‌القعده ۱۴۴۳
● ۶ ژوئن ۲۰۲۲
● سال پنجم ● شماره ۸۵۲

روی خط خبر

برگزاری نخستین دوره آموزش حفار و کمک حفار در منطقه جانجا

مدیر مجتمع طرح‌های اکتشافی و معدنی سیستان و بلوچستان از برگزاری نخستین دوره آموزش حفار و کمک حفار در منطقه جانجا خبر داد.

به گزارش ایرنا، مصطفی مولوی زرندی از برگزاری نخستین دوره آموزش حفار و کمک حفار در منطقه جانجا خبر داد و افزود: این مجتمع با همکاری واحد آموزش ایمپاسکو و با متولی گری مرکز آموزش و تحقیقات مواد معدنی یزد و دانشگاه زابل، نخستین دوره آموزش حفار و کمک حفار را در محل معدن مس و طلای جانجا برگزار کرد. وی تصریح کرد: این دوره در راستای اجرای سیاست ارتباط بخش صنعت و معدن با دانشگاه و بهره‌مندی از توان علمی تحقیقاتی آن، توسعه همه جانبه و شناسایی راه‌های افزایش مشارکت عمومی و بهره‌مندی هر چه بیشتر مردم منطقه ازعرصه‌های گوناگون تخصصی و ایجاد زیرساخت‌های اشتغال برگزار شد. به گفته وی، اقدام فوق حاصل امضای تفاهمنامه همکاری علمی و اجرایی میان شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران و دانشگاه زابل طی سال گذشته است. مولوی اظهار کرد: این دوره با هدف آموزش و استعدادیابی جوانان جویای کار استان و به ویژه منطقه شمال استان وهمچنین آموزش نیروی انسانی مورد نیاز به منظور بهره‌برداری از معدن مس و طلای جانجا برگزار شد. مدیر مجتمع طرح‌های اکتشافی و معدنی سیستان و بلوچستان یادآور شد: در راستای اجرای اصل ۴۴قانون اساسی و استفاده از توان بخش خصوصی، بهره‌برداری از معدن مس و طلای جانجا از طریق انجام مزایده عمومی دو مرحله‌ای به کنسرسیومی متشکل از شرکت‌های بزرگ معدن کاری کشور واگذار شد. وی در پایان، فعال‌سازی معدن و کارخانه تولید کنسانتره مس و طلای جانجا و صنایع پایین دست آن را نقطه عطفی برای مردم منطقه جهت رفع بخش قابل توجهی از مشکل بیکاری عنوان کرد.

روند عملیات اجرایی پروژه‌های گندله‌سازی و کنسانتره تسریع یابد

علیرضا زندیان نماینده شهرستان بیجار با مدیرعامل جدید شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن وفلزات دیدار و گفت‌وگو کرد.

به گزارش خانه ملت، نماینده مردم بیجار در مجلس شورای اسلامی در این نشست گفت: روند عملیات اجرایی پروژه‌های گندله سازی، کنسانتره و فولاد و همچنین طراحی و ساز و کارجدید در زمینه اعتبارات و به کارگیری زمینه نیروی انسانی تسریع شود. عضو هیات رئیسه کمیسیون اقتصادی مجلس به رفع بیکاری منطقه اشاره و تاکید کرد: هر چه بیشتر و در زمان کمتر ظرفیت اشتغالزایی افزایش پیدا کند تا بتوانیم بر بیکاری که عامل اصلی مهاجرت منطقه است غلبه کنیم. زندیان به حقوق دولتی و اجتماعی معادن اشاره و ضمن تشکر از مدیریت شرکت صبانور در مشارکت و کمک در امورات عمرانی، ورزشی، آموزش، بهداشت و درمان اشاره کرد و اظهار کرد: اما این کمک‌ها در مقابل مشکلات وسیع به ویژه مسائل زیست محیطی و زیر ساختی کافی نبوده لذا مستلزم همکاری بیشتر هستیم. همچنین مباحثی از قبیل مشکلات کارگری و تامین آب موردنیاز نیز تحت بررسی قرار گرفت.

مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات نیز با تایید موارد مورد بحث اعلام داشتند که در نهایت تلاش خود را به کار خواهد گرفت و شخصا موضوعات مطروحه را پیگیری می‌کنند.

فعالیت معدنی ایران در خارج از کشور زیر ذره بین «روزگارمعدن»

بهشت سرمایه‌گذاری کجاست؟

گیتا جاودانی

سعید عسگرزاده، مسئول معدنکاری فراسرزمینی در سخنانی دلایل تشکیل کارگروه معدنکاری فراسرزمینی را برشمرد.

وی گفت: بسیاری از شرکت‌های ما باتوجه به توان فنی و تجاربی که طی این سال‌ها کسب کرده‌اند، به‌دنبال فعالیت در نقاط مختلف دنیا بودند و براساس این نیاز، موضوع معدنکاری فراسرزمینی چند سال پیش از طرف انجمن سنگ‌آهن مطرح شد.

وی دلیل دیگر را تلاش برای افزایش درآمد ناخالص ملی دانست و افزود: از لحاظ اقتصاد ملی هم سرمایه‌گذاری هر کشوری در هر نقطه‌ای از جهان و کسب درآمد، جزو تولید ناخالص ملی محسوب می‌شود.

عسگرزاده درباره فواید و مزایای تشکیل کارگروه معدنکاری فراسرزمینی هم گفت: عمده فعالیت این کارگروه در ۵ محور خلاصه می‌شود که عبارت است از: هماهنگی در ورود به بازارهای بین‌المللی و پرهیز از رقابت مخرب، هماهنگی در راستای حمایت از سرمایه‌گذاران در سایر کشورها، استفاده از تجارب قبلی و بررسی مشکلات به‌وجودآمده و روش حل آنها و تعریف فرآیند برنده-برنده بین ایران و سایر کشورها و در نهایت تامین نیازهای اصلی مواد معدنی کشور.

اما واکنش فعالان معدنی به این خبر چه بود؟ «روزگارمعدن» برای پاسخ به این سوال پای صحبت ۲ تن از آنها نشست که از طیف موافق و مخالف انتخاب شده بودند.

جای ما کجاست؟

حبیب‌الله ترشیزیان، رئیس نظام‌مهندسی معدن خراسان‌رضوی از موافقان فعالیت معدنکاری فراسرزمینی است. او درباره پیش‌نیازهای ورود به این عرصه گفت: بستگی دارد بخواهیم در کدام سرزمین فعالیت کنیم و کار فنی و علمی انجام دهیم. اگر منظور کشورهای توسعه‌یافته است، که از اساس جایی برای کار وجود ندارد و ما باید نزد آنها آموزش ببینیم. اگر منظورمان کشورهای توسعه‌نیافته‌تر از خودمان ـ مثل افغانستان ـ است، زمینه فعالیت زیادی وجود دارد. چون این کشور شرایط بسیار ویژه و ظرفیت بسیار بالایی در بحث معدن دارد.

علاوه بر این به‌خاطر جنگ‌هایی که حدود نیم قرن گذشته در این کشور رخ داده، کار جدی روی موضوع معدن انجام نگرفته است. البته روس‌ها و امریکایی‌ها اکتشافاتی انجام داده‌اند، اما در زمینه بهره‌برداری معادن این کشور بکر است، بنابراین ورود به حوزه سرمایه‌گذاری در افغانستان یکی از ظرفیت‌های خوب برای ما ایرانی‌ها است.

جایی برای مهندسان

وی در پاسخ به این سوال که باتوجه به مشکلاتی که در زمینه معدنکاری درون‌سرزمینی داریم، از اساس مجالی برای فعالیت در آن سوی مرزها وجود دارد یا خیر، گفت: منظور من استفاده از ظرفیت‌های مهندسی کشورمان است، زیرا ظرفیت عظیمی از نیروی انسانی متخصص و باانگیزه داریم که می‌توانند در فرصت‌های شغلی فراسرزمینی، به‌ویژه در زمینه اکتشاف فعال شوند و ما می‌توانیم از این ظرفیت استفاده کنیم. ترشیزیان ادامه داد: در مرحله بعد اگر نیروهای توانمند ما معادنی را شناسایی کردند، آن‌وقت باید ظرفیت بخش خصوصی را پای کار بیاوریم تا با سرمایه خودشان در کشورهای دیگر معدنکاری را آغاز کنند. از اتفاق شاید شرایط معدنکاری در آن کشورها راحت‌تر و ساده‌تر از کشور خودمان باشد؛ به‌عنوان‌مثال در آن کشورها بخش ماشین‌آلات این همه بند و تبصره قانونی وجود نداشته باشد که دست و پای معدنکاران را ببندد و آنها را مجبور کند با ماشین‌های مستهلک و از رده خارج‌شده کار کنند.

عکس: آیدا فریدی

> ما هنوز در زمینه کار اکتشافی، حتی بهره‌بردای از معادن ضعف‌های فراوانی داریم و نیازمند آن هستیم که سرمایه‌گذاری خارجی جذب کنیم

فرار سرمایه به کشور همسایه

وی درباره امکان فرار سرمایه بخش معدن از کشور گفت: به‌نظر می‌آید برای جلوگیری از این اتفاق، دولت باید ورود و چارچوب‌هایی را تعریف کند. شاید یکی از پیش‌شرط‌ها این باشد که درصدی از مواد اولیه موردنیاز کشور از این محل تامین شود. به‌عنوان‌مثال باتوجه به ظرفیت‌های سنگ‌آهن کشور پیش‌بینی می‌شود بین ۱۰ تا ۱۵ سال ذخیره سنگ‌آهن داشته باشیم، بنابراین برای توسعه فولاد، به‌طورقطع کمبود سنگ‌آهن خواهیم داشت و باید به فکر واردات سنگ‌آهن باشیم،پس اگر دولت از معدنکاری بخش خصوصی در کشورهای دیگر حمایت کند، می‌تواند در ازای آن، معدنکاران را ملزم کند بخشی از تولیدات خود را به کشور منتقل کنند.

به‌گفته این فعال معدنی سرمایه‌گذار برای برقراری ارتباط با کشور مقصد، مباحث حقوقی و تضمین‌های بین‌المللی نیازمند حمایت دولتی است تا ترغیب شود و پا در این مسیر بگذارد.

نیاز به سرمایه خارجی

ترشیزیان سخنان خود را بااشاره به شرایط معادن کشور ادامه داد و گفت: ما هنوز در زمینه کار اکتشافی، حتی بهره‌بردای از معادن ضعف‌های فراوانی داریم و نیازمند آن هستیم که سرمایه‌گذاری خارجی جذب کنیم اما از طرف دیگر، معدنکاری در کشورهای دیگر هم باید تشویق شود.وی در توضیح این مطلب گفت: باید شرایط کشور را منطقی موردتحلیل قرار دهیم. ایران بیش از ۲۰ سال است که تحت شدیدترین تحریم‌هایی قرار گرفته که تا به‌حال بر کشوری اعمال شده است. در این شرایط نه اجازه دسترسی به فناوری‌های جدید داریم و نه ماشین‌آلات به‌روز وارد می‌شود، بودجه و درآمدهای کشور هم با مشکلات زیادی دست‌وپنجه نرم می‌کند، پس به‌تنهایی نمی‌توانیم کار بزرگی انجام دهیم. به‌همین‌دلیل باید از سرمایه‌گذاری مثل چین دعوت کنیم که بیاید تا با خود فناوری و سرمایه بیاورد و حوزه معدن کشورمان را تقویت کند.

وی ادامه داد: اما اگر بخش خصوصی ما بتواند برای مثال در کشوری مانند زیمبابوه روی تولید لیتیوم کار کند، محدودیت‌ها و تحریم‌هایی که اینجا با آنها دست‌به گریبان هستیم، در آنجا موضوعیتی ندارد و به‌نظر من شاید یکی از راه‌های دور زدن تحریم‌ها باشد و امکاناتی فراهم آورد که ما از سرمایه‌مان در جای دیگری استفاده کنیم و سودش به داخل کشور برگردانده شود.

قوانین هوشمند

رئیس نظام‌مهندسی معدن خراسان‌رضوی گفت: این فرآیند مثبت و در راستای رشد صنایع معدنی است. به‌شرط آنکه برایش قوانین هوشمندانه و دقیقی وضع شود و آن قانون اجرا شود، در غیر این صورت فرار سرمایه پیش خواهد آمد،برای مثال اگر در قانون پیش‌بینی شود که درصدی از ماده معدنی تولیدشده را به داخل کشور وارد کند، خیال صنایع داخلی برای تامین ماده اولیه موردنیاز راحت می‌شود و در زمینه فلزات استراتژیک مانند لیتیوم، اورانیوم و عناصر نادر خاکی معادن بزرگی نداریم و اینها باید تامین شوند. اگر در خارج از کشور بتوان آن را تولید کرد و نیاز صنایع را از این طریق تامین کنیم، بسیار به‌نفع کشور خواهد بود و این الزاماتی است که به‌طورحتم باید در معدنکاری فراسرزمینی موردتوجه قرار گیرد.

غنیمتی برای پیشرفت

ترشیزیان درباره الزاماتی که در دیگر کشورها وجود دارد از کشور چین مثال زد و گفت: این کشور دارای بزرگ‌ترین ذخایر معدنی به‌ویژه در زمینه عناصر نادر خاکی است ـ که در صنایع های‌تک هم مورداستفاده قرار می‌گیرد ـ اما در عین حال بیشترین سرمایه‌گذاری در بخش معدنکاری فراسرزمینی را هم انجام می‌دهد. وی افزود: به‌تازگی گزارشی دیدم که چین بیشتر سهام معادن بزرگ لیتیوم کشور زیمبابوه - که ذخایر غنی لیتیوم دارد ـ را خریده است. سفیر ما در زیمبابوه هم در نامه‌ای به وزارت صنعت، معدن و تجارت خواسته بود بخش خصوصی کشور برای سرمایه‌گذاری در معادن لیتیوم ترغیب شوند چون فلزی استراتژیک است و در کمتر جایی از نقاط دنیا پیدا شده است. کشوری که بازار این قبیل مواد استراتژیک را در دست داشته باشد، در معادلات بین‌المللی حرفی برای گفتن خواهد داشت.

ترشیزیان سخنان خود را با ذکر این نکته پایان داد: هرچند رقابت با کشورهای بزرگ این حوزه مثل چین و امریکا بسیار سخت است، اما بهتر است به این سمت‌وسو حرکت کنیم و اگر این ظرفیت در کشورهایی که رابطه سیاسی خوبی با ما دارند، وجود داشته باشد، باید این فرصت را در راستای پیشرفت کشور غنیمت بدانیم.

هر کاری کنیم، کم است

اما کورش شعبانی، رئیس کمیته هماتیت خانه معدن ایران، مخالف فعالیت فرای مرزهای کشور بود و در گفت‌وگو با «روزگارمعدن»، مبدعان این طرح را مخاطب قرار داد و گفت: برادران و دوستان عزیز؛ معدنکاری خودمان آنقدر با مشکلات ریز و درشت و متعدد روبه‌رو است و آنقدر نیاز به کار دارد که هر ایده، تفکر و سرمایه‌ای جذب آن شود، باز هم کم است.

وی ادامه داد: از نظر من به‌عنوان فعال حوزه معدن بسیاری از کارهایی که در این زمینه انجام می‌شود، جنبه نمایشی پیدا کرده است. ظرفیت معدنی این سرزمین بسیار بسیار بالا است. عمق اکتشافات ما هنوز به‌طورمتوسط به ۲۰ متر هم نرسیده است. در این لحظه ما در ۵ تا ۷ درصد این سرزمین عملیات اکتشافی انجام داده‌ایم. در همین زمان هزاران میلیارد تومان سرمایه سرگردان در دست مردم داریم که تنها تورم ایجاد می‌کند و کجا بهتر از بخش معدن برای قرار گرفتن این سرمایه‌ها پیدا می‌شود؟

رئیس کمیته اکتشاف خانه معدن ایران گفت: چرا داریم سرمایه‌ها، توان تخصصی و نیروهای‌مان را تشویق می‌کنیم که از سرزمین فرار کنند؟ مگر عمق اکتشافات ما به متوسط جهانی که ۱۵۰ متر است، رسیده؟ مگر منابع معدنی این کشور تمام شده است؟ مگر این نمایش‌ها برای ما منافعی دارد.

دست‌تان درد نکند

شعبانی در ادامه سخنان خود گفت: دوستان عزیز اگر توانستید در هر کجای دنیا برای استخراج مواد معدنی که در کشور به اندازه کافی وجود ندارد ـ مثل بوکسیت، منیزیت، لیتیوم و امثال آن ـ با روشی درست کار کنید، دست‌تان درد نکند، اما لطفا درباره کانی‌ها یا فلزاتی که در سرزمین ما هنوز اکتشاف نشده است ـ مثل مس، آهن، طلا یا دیگر فلزات استراتژیک ـ ذهن ما را منحرف نکنید و اجازه دهید نیرو و توان‌مان روی اکتشافات درون‌سرزمینی متمرکز شود، چون حداقل تا ۲۰ سال آینده کار خواهیم داشت.

در خانه دیگران چه می‌کنیم

شعبانی گفت: ما برای ورود ماشین‌آلات یا دسترسی به فناوری هیچ منعی جز تحریم‌های داخلی نداریم. شاید بتوانیم بگوییم در برخی موارد خاص برای آنالیز شیمیایی عناصر حساس، تحریم وجود دارد که امکانات آن در داخل موجود است، اما برای تامین ماشین‌آلات، گرفتار منع و محدودیت‌هایی هستیم که بسیار سخت‌تر از تحریم‌های خارجی است و در حال حاضر ما مانده‌ایم با یک‌سری ماشین‌آلات فرسوده که هزینه تولید را به‌شدت بالا می‌برد. عضو هیات موسس و نایب رئیس انجمن مس ایران افزود: ما باید خواستار رفع این مشکلات باشیم. وقتی در ایران، که خانه خود ما است نمی‌توانیم کاری از پیش ببریم، در خانه دیگران چه کار می‌توانیم انجام دهیم.

همه‌چیز را گردن تحریم نیندازیم

شعبانی گفت: اینجا وقتی کسی قدم در مسیر فعالیت معدنی می‌گذارد، از ابتدا با سنگ‌اندازی روبه‌رو می‌شود تا وقتی تولید انجام شود و محصول به مرحله فروش برسد. این فرآیند ناقص و پرمشکل، باعث شده عده‌ای فکر کنند در خارج از ایران موفق‌تر هستند. اینجا حیف است و جای کار بسیار زیاد است. باید زمینه را برای سرمایه‌گذاری خارجی در کشور خودمان مهیا کنیم. اگر به‌خاطر تحریم شرکت‌ها نمی‌آیند؛ اشخاص و افراد که می‌آیند. شاید ماشین‌آلات های‌تک به ما ندهند، اما بقیه دستگاه‌های موردنیاز که تحریم نیست. ما مشکلات داخلی بسیار زیاد و پیچیده‌ای داریم و بنابراین همه‌چیز را به گردن تحریم نیندازیم.

سخن پایانی

سخن مشترک موافق و مخالف فعالیت فراسرزمینی، توجه به اکتشاف بیشتر در این سرزمین و تسهیل فعالیت معدنکاران داخلی و سرمایه‌گذاری در معادن خاص فراسرزمینی بود که انتظار می‌رود متولی بخش معدن باتوجه به دغدغه معدنکاران، فعالیت درون‌سرزمینی و فراسرزمینی را همزمان مدنظر قرار دهند.

معدن هنوز متولی ندارد

مدیراجرایی انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران گفت: یکی از تصمیمات مهم دولت برای بخش معدن این است که یک متولی مشخص برای بخش اکتشاف و استخراج معادن تعیین شود و تحت یک ستاد فرماندهی موضوع اکتشاف و استخراج توسعه یابد.

وحید یعقوبی در گفت‌وگو با فولادبان با اشاره به اولویت‌های بخش معدن و صنایع معدنی کشور افزود: زمانی که مقام معظم رهبری سیاست جایگزینی معدن بجای نفت را مطرح کردند در پشت این اظهارت برای سیاستگذاران و بخش حاکمیتی طرح و برنامه و رسالت بود اما متاسفانه آنچنان که باید به این موضوع توجه نشد.

وی ادامه داد: اکتشاف و استخراج در بخش معدن و صنایع معدنی مهم‌ترین و راهبردی‌ترین چالش در این بخش به‌ویژه زنجیره فولاد کشوراست زیرا اکتشاف و استخراج فعالیت و اقدامی بلندمدت است و در کوتاه مدت جواب نمی‌دهد و صنایع معدنی به‌ویژه بخش معدنی کشور با این چالش بشدت مواجه است.

این فعال صنعتی تصریح کرد: دربالادست زنجیره فولاد یعنی بخش معدنی و صنایع معدنی عدم توازن زیادی وجود دارد که این عدم توازن در تولید محصولاتی چون کنسانتره و گندله از سنگ آهن استخراجی بیشتر مشاهده می‌شود.

یعقوبی گفت: استخراج و اکتشاف در بخش معدنی کشور باید تقویت شود و برای این کار حتما باید متولی مشخصی وجود داشته باشد که متاسفانه متولی اکتشاف در کشور مشخص نیست و مکانیزم افزایش استخراج هم معلوم نیست.

مدیراجرایی انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران ادامه داد: یکی از مهم‌ترین مشکلات بخش اکتشاف و استخراج موضوع واردات ماشین‌آلات معدنی و صنایع معدنی است و در طول چند سال اخیر تلاش زیادی شد تا ماشین‌آلات معدنی مورد نیاز کشور را بومی‌سازی شود ولی هنوز به نتیجه مطلوبی نرسیده‌ایم لذا ضروری است واردات ماشین‌آلات معدنی در کنار استفاده از ظرفیت‌های داخلی هم بطور جدی عملیاتی و پیگیری شود تا به بحث اکتشاف و استخراج کمک کند.

رئیس خانه معدن ایران:

سیاست‌گذاری‌ها در بخش معدن باید بلندمدت باشد

رئیس خانه معدن ایران گفت: ایران با دارا بودن یک درصد جمعیت، یک درصد وسعت و در مقابل هفت درصد ذخایر معدنی جهان، یک کشور معدنی محسوب می‌شود و بر این اساس باید سیاست‌گذاری‌ها در کشور و در بخش معدن بر اساس ثروت‌های خدادادی بوده و حتی بتوانیم برنامه‌های ۵۰ ساله تعریف کنیم.

به گزارش ایراسین، محمدرضا بهرامن در دومین همایش و نمایشگاه صنعت معدن کاری ایران در محل هتل المپیک تهران افزود: امروز نقش ماشین سازان در بخش معدن و توسعه آن تعیین‌کننده است.

وی بیان کرد: ایران با دارا بودن یک درصد جمعیت، یک درصد وسعت و در مقابل هفت درصد ذخایر معدنی جهان، یک کشور معدنی محسوب می‌شود و بر این اساس برای توسعه زیرساخت‌های آن باید سرمایه‌گذاری داشته باشیم.

بهرامن تاکید کرد: باید سیاست‌گذاری‌ها در کشور و در بخش معدن بر اساس ثروت‌های خدادادی بوده و حتی بتوانیم برنامه‌های ۵۰ ساله تعریف کنیم.

وی با اشاره به صنعت شن و ماسه که اساس توسعه ساخت‌وسازها و در نتیجه توسعه کشورها را تشکیل می‌دهد، خاطرنشان کرد: بیش از ۲ هزار و ۲۰۰ معدن شن و ماسه در کشور وجود دارد که می‌تواند در توسعه اقتصادی و صنعتی کشور تاثیرگذار باشد.

رئیس خانه معدن ایران ادامه‌داد: استان تهران در موضوع معادن شن و ماسه به دلیل ساختار زمین شناسی خود بسیار غنی است و باید بتوانیم از این منابع در راستای توسعه کشور بهره ببریم، نه اینکه به بهانه آلاینده بودن هر روز شاهد تعطیلی این معادن باشیم. وی گفت: امروز اگر بخواهیم نیاز استان تهران به شن و ماسه را از سایر استان‌ها تامین کنیم، ترافیک و آلودگی چند ده برابری به دنبال خواهد داشت.

بهرامن خاطرنشان کرد: این صنعت که تا سال‌های گذشته در برخی تجهیزات و ملزومات خود به خارج از کشور وابسته بود، امروز در شرایطی قرار گرفته که توان تصاحب بازار کشورهای همسایه و اوراسیا را دارا است.

خبر

صادرات آهن اسفنجی در فروردین به صفر رسید

آخرین آمار انجمن جهانی فولاد از افت ۸.۹درصدی تولید فولاد ایران در چهار ماه ابتدایی سال ۲۰۲۲ حکایت دارد. همچنین آمار انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران نشان می‌دهد صادرات آهن‌اسفنجی در فروردین امسال کاهش ۱۰۰درصدی داشت. به نظر می‌رسد وضع عوارض جدید مهم‌ترین عامل این نوسانات بوده‌اند.

به گزارش تجارت‌نیوز، در حالی که سال گذشته صنعت فولاد ایران در حوزه صادرات آمار خوبی برجای گذاشت، اما امسال با یک غافلگیری در نرخ عوارض مواجه شد که معادلات تولید فولاد و صادرات را بر هم ریخت و فروش برخی محصولات را با افت سنگینی مواجه ساخت. به‌ویژه می‌توان به افت ۱۰۰ درصدی صادرات آهن‌اسفنجی در فروردین امسال اشاره کرد.

همچنین در چهار ماه ابتدایی سال ۲۰۲۲ تولید فولاد ایران با افت ۸.۹ درصدی مواجه شد. طبق آماری که اخیراً انجمن جهانی فولاد منتشر کرده، میزان تولید این محصول در مدت مورد اشاره به ۹.۱ میلیون تن رسید. ایران در مدت مشابه سال قبل ۹.۹۸ میلیون تن فولاد تولید کرده بود.

البته با کاهش خودخواسته تولید فولاد توسط چین، این آمار در بعد جهانی هم روند نزولی به خود گرفت. چنان‌که در این مدت صنعت فولاد جهان با افت ۷.۱ درصدی تولید مواجه شد. این امر باعث شد تا جایگاه دهمی ایران از نظر حجم تولید در دنیا حفظ شود. چین نیز در این بازه زمانی افت ۱۰.۳ درصدی تولید را تجربه کرد.

غافلگیری تولیدکنندگان فولاد

در حالی که سال گذشته صادرات فولاد ایران روند خوبی را طی می‌کرد، امسال تولیدکنندگان با یک غافلگیری مواجه شدند. غافلگیری امسال وزارت صمت برای این صنعت وضع تعرفه‌های جدید برای صادرات بود. موضوعی که به شکل‌های مختلف تاثیر خود را روی تولید فولاد و صادرات انواع محصولات آن گذاشت.

حال نمود این سیاست در آمار صادرات فولاد ایران در فروردین امسال کاملاً پیداست. طبق گزارشی که انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران منتشر کرد، میزان صادرات آهن اسفنجی در فروردین ۱۴۰۱ در حالی به صفر رسید که فروردین پارسال، ۷۰ هزار تن از این محصول صادر شد.

مقاطع طویل فولادی نیز به طور محسوسی با افت صادرات روبه‌رو شدند. در فروردین سال ۱۴۰۰، آمار صادرات این محصول ۲۳۸ هزار تن بود، اما در فروردین امسال این عدد به ۱۵۷ هزار تن رسید. یعنی افت ۳۴ درصدی صادرات مقاطع طویل فولادی. مقاطع تخت فولادی نیز چهار درصد افت فروش خارجی داشتند.

به نظر می‌رسد در ماه مورد بررسی بیشتر تمرکز صادراتی کشور روی شمش فولاد بود. در فروردین امسال حدود یک میلیون تن از تولید فولاد کشور صادر شد که در این میان سهم شمش فولادی (شامل اسلب، بلوم و بیلت) ۶۳۳ هزار تن بود. بدین ترتیب ۷۴ درصد صادرات مربوط به محصولات فولادی به شمش فولادی تعلق یافت.

فولاد قربانی پروژه مسکن

گرچه وزارت صمت با اصلاح عوارض صادراتی تا حدودی باعث کاهش اعتراض فعالان فولاد کشور شد، اما این آمار به‌خوبی نشان می‌دهد که فولادگران فرصت طلایی را پس از آغاز جنگ روسیه و اوکراین از دست داده‌اند. از سوی دیگر، توجیه وزارت صمت این است که با سیاست جدید خود مانع خام‌فروشی و صادرات بی‌رویه کالا می‌شود، اما شنیده‌ها حاکی از افزایش انبارش تولید فولاد کشور دارد. طوری که این مازاد تولید ممکن است در نهایت باعث توقف فعالیت برخی از تولیدکنندگان شود.

درنهایت اینکه به نظر می‌رسد محدودیت‌های جدید وزارت صمت بیش از هر چیزی به پروژه نهضت ملی مسکن ارتباط پیدا می‌کند. گویا که قرار است صنعت فولاد کشور در راستای سیاست‌های وزارت راه و شهرسازی گام بردارد.

ارتباط هدفمند ذوب‌آهن و دانشگاه‌ها

سخنگوی دولت گفت: ارتباط صنایع بزرگ و دانشگاه باعث به ثمر نشستن ایده‌های دانش محور می‌شود.

ضمن اینکه از این رهگذر بسیاری از فناوری‌های مورد نیاز کشور نیز تامین خواهد شد.

به گزارش روابط‌عمومی ذوب‌آهن اصفهان، علی بهادری با حضور درغرفه ذوب‌آهن اصفهان در نمایشگاه و رویداد ملی عصرامید (گام دوم انقلاب) دانشگاه آزاد اسلامی گفت: ارتباط صنایع بزرگ و دانشگاه باعث به ثمر نشستن ایده‌های دانش محور می‌شود ضمن اینکه از این رهگذر بسیاری از فناوری‌های مورد نیاز کشور نیز تامین خواهد شد.

وی از حمایت‌های جدی دولت برای تحقق شعار سال و منویات مقام معظم رهبری خبرداد و افزود: دولت تقویت و توسعه مراکز دانش‌بنیان را عامل اصلی پیشرفت کشور می‌داند و در این راه برنامه‌های جامعی تدوین شده و در تمام دستگاه دولتی اجرا می‌شود.

سخنگوی دولت با بیان اینکه صنایع بزرگی چون ذوب‌آهن اصفهان در حقیقت به عنوان یک دانشگاه فنی معتبر، شناخته می‌شوند، تأکید کرد: دانشگاه‌ها باید از تجربه فنی، مهندسی و تکنولوژیکی صنایع بزرگ استفاده کنند و صنایع نیز با ارتباط با دانشگاه‌ها باید دانش و داشته‌های خود را به روز نگه دارند.

وی، تولید ریل و مقاطع گوناگون فولادی در ذوب‌آهن اصفهان را پیامد دانش به روز و تلاش خلاقانه کارکنان این مجتمع بزرگ دانست و گفت: ذوب‌آهن اصفهان و دانشگاه‌ها و مراکز دانش با ارتباط هدفمند و بسیار خوبی که با هم دارند بی‌گمان در آینده بومی‌سازی بیشتر و تولید محصولات متنوع‌تر را در این شرکت شاهد خواهیم بود

ضمن اینکه دانشجویان این مراکز نیز در تعامل با ذوب‌آهن اصفهان، آموخته‌های علمی خود را مطابق نیازهای صنایع و بازار، کاربردی خواهند کرد.

برنامه‌های فولاد مبارکه برای مدیریت کمبود انرژی

گروه معدن

عکس: روزگار معدن

سال‌هاست که با آغاز فصل گرما و سرما صنایع همواره نارضایتی خود را از سیاست‌ها اعلام می‌کنند، در تابستان شاهد این هستیم که برق صنایع قطع می‌شود و در زمستان نیز قطعی گاز را شاهدیم. این موضوع سبب شده تا صنایع نتوانند سود مناسب کسب کنند و بسیاری اوقات نیز ضررهای زیادی را متحمل شوند و این ضررها در نهایت نتیجه خود را بر روی مصرف‌کننده نهایی می‌گذارد. مدت‌هاست که دیگر آگاهی‌ها در این رابطه افزایش یافته و بسیاری در تلاشند تا این فرهنگ‌سازی را در جامعه انجام دهند که مصرف بالای برق و گاز در تابستان و زمستان چیزی جز ضرر و زیان برای صنایع به دنبال ندارد. چراکه شاهد هستیم وقتی تامین برق و گاز در وضعیت پایداری قرار دارد و قطعی گاز و برق را وجود ندارد، شرایط تولید مناسب است و حتی برخی رکوردشکنی‌ها نیز ثبت می‌شود.

برای مثال فولاد مبارکه توانست در شرایط پایدار تامین برق و گاز، تولید خود را افزایش دهد و رکورد تولید بزند. بنابراین برای حمایت از صنایع، تامین انرژی مورد نیاز صنایع امری ضروری است که باید مورد توجه قرار گیرد. حالا خود فولاد مبارکه نیز در این زمینه متولی شده تا به تامین برق و گاز کمک کند؛ آنطور که مدیران فولاد مبارکه به اقتصاد آنلاین گفته‌اند، فولاد مبارکه در این زمینه برنامه‌های زیادی دارد که برخی بلند مدت و برخی دیگر کوتاه‌مدت هستند. یکی از برنامه‌های این شرکت آن است که فرهنگ‌سازی را در این زمینه انجام دهد. البته بسیاری در این‌باره می‌گویند مصرف خانگی اصلا رقمی نیست اما در پاسخ به این افراد باید گفت که در فصول گرم و سرد به ترتیب مصرف گاز و برق اتفاقا در بخش خانگی بیشتر است. بنابراین فرهنگ‌سازی در این زمینه یکی از مهم‌ترین اقداماتی است که باید مورد توجه قرار بگیرد.

همچنین در طرفی دیگر نیز این شرکت در حال سرمایه‌گذاری روی پروژه‌های زیرساختی است و تفاهمنامه‌هایی را هم در این باره به امضا رسانده است. در ادامه به گفت‌وگو با معاون بهره‌برداری فولاد مبارکه خواهیم پرداخت تا هم دستاوردهای این شرکت در سالی که گذشت و برنامه آن برای سال آینده را پیگیری کنیم و هم از برنامه‌های این شرکت در جهت تامین انرژی که می‌تواند گام بزرگی در جهت کمک به صنایع کشور باشد، آگاه شویم.

عباس اکبری محمدی، معاون بهره‌برداری فولاد مبارکه در گفت‌وگو با اقتصاد آنلاین در خصوص برنامه‌های فولاد مبارکه برای سال ۱۴۰۱ توضیح داد: همان‌طور که در برنامه فروردین ماه که نتایج آن منتشر شد، فولاد مبارکه برنامه تولید چالشی و با اهداف بالایی برای سال ۱۴۰۱ دیده است. اگر شرایط تولید خصوصا در بحث انرژی و موارد مرتبط با گاز و برق تامین شود، برنامه ما این است که امسال ۱۰درصد بیشتر از سال قبل تولید کنیم. از نظر کیفی نیز برنامه‌ریزی کردیم که تولید محصولات جدیدی را داشته باشیم.

خصوصا محصولاتی که مصرف بالایی در کشور دارد ولی درحال‌حاضر از طریق واردات تامین می‌شود و تولید آنها را در کشور نداریم. مثل گریدهای ایکس ۶۵ گاز ترش که این‌ها برای صنایع نفت و گاز استفاده می‌شود و مراحل نهایی تست‌های آن در حال انجام است و امسال به تولید انبوه خواهد رسید.

وی در خصوص محدودیت‌های انرژی صنایع که به زودی مجدد برقرار خواهد شد، اظهار کرد: ما در فروردین و اردیبهشت که محدودیت‌های برق و گاز را نداشتیم، عملکرد خوبی داشتیم و بیش از ۱۰درصد نسبت به پلن‌های اولیه تولید داشتیم یعنی صد هزار تن در این ماه در کارخانه مبارکه و سبا تولید بیشتر داشتیم. در فولاد هرمزگان، سپیددشت و... رکوردهای تولید خیلی خوبی را شاهد بودیم. باتوجه به شرایط کار و خصوصا شرایط مرتبط با انرژی، شرایط برای تولید فراهم بود و در گروه فولاد مبارکه از این موضوع استفاده خوبی شد.

اکبری محمدی تصریح کرد: فولاد مبارکه برای مدیریت کمبودهای مرتبط با انرژی، دو برنامه کوتاه‌مدت و بلندمدت دارد. در برنامه بلندمدت احداث ظرفیت‌های نیروگاهی جدید را، با توجه به اینکه در سرمایه‌گذاری در سال‌های قبل کاری انجام نشده، آغاز کرده‌ایم. جهت سرمایه‌گذاری در ظرفیت نیروگاهی جدید برای تامین برق مورد نیاز گروه فولاد مبارکه، قرارداد نخستین نیروگاه را منعقد و عملیات اجرایی آن آغاز شده و امیدواریم قبل از پیک سال آینده واحدهای گاز این نیروگاه وارد مدار شود. از طرفی در راستای کاهش انتشار کربن و رویکردهای جدید فولاد مبارکه توسعه برق تجدیدپذیر از طریق احداث نیروگاه‌های خورشیدی و بادی در دستورکار است و امیدواریم طی ماه‌های آینده عملیات اجرایی این نیروگاه‌های خورشیدی و بادی که ظرفیت قابل توجهی دارد و قسمت عمده‌ای از برق فولاد مبارکه را تامین می‌کند، آغاز شود.

معاون بهره‌برداری فولاد مبارکه با تاکید بر اینکه در مورد گاز چالش بیشتری داریم و عمده گاز تولیدی کشور در بخش خانگی و غیرصنعتی مصرف می‌شود، به خبرنگار اقتصاد آنلاین گفت: ما برنامه‌های متنوعی در این زمینه داریم و یکی از برنامه‌های ما ذخیره‌سازی گاز است. یکی دیگر توسعه مشارکت در توسعه میادین جدید است که ظرفیت تولید گاز در کشور را افزایش دهیم که نه تنها برای ما منفعت دارد برای سایر بخش‌های مرتبط با مصرف گاز نیز شرایط را بهبود خواهد داد.

اکبری ادامه داد: برنامه کوتاه مدت ما نیز آن است که بتوانیم با برنامه‌ریزی نوآورانه شرایط را طوری رقم بزنیم که محدودیت‌های گاز کمترین تاثیر را در برنامه تولید سال داشته باشد و کمترین تولید از دست رفته در فصل سرد و گرم امسال ناشی از محدودیت برق و گاز داشته باشیم.

وی یادآور شد: طبق تفاهمنامه ما با وزارت صمت و نیرو برای استفاده از منافع این سرمایه‌گذاری‌ها امیدواریم خلف وعده صورت نگیرد و از منافع این سرمایه‌گذاری‌ها منتفع شویم. این سرمایه‌گذاری‌های ما در احداث واحدهای جدید نیروگاهی ما نه تنها برق مورد نیاز ما را تامین می‌کند، ظرفیت برقی که از شبکه خواهیم گرفت آزاد می‌شود و به بخش‌های دیگر اختصاص می‌یابد.

قیمت شمش در بورس کالا برای القایی‌ها به صرفه نیست

عضو هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران با اشاره به اینکه نرخ شمش هفته گذشته در بورس کالا نسبت به هفته قبل افت شدیدی را تجربه کرده است، گفت: با خرید قراضه گران قیمت، فروش شمش با این قیمت‌ها در بورس کالا برای تولیدکنندگان القایی به صرفه نیست.

بهادر احرامیان در گفت‌وگو با فولادبان در رابطه با عرضه نشدن شمش القایی در بورس کالا گفت: در هفته‌های گذشته نیز شاهد این بودیم که استقبال از شمش در بورس کالا محدود بود یعنی تنها ۵۰ درصد از شمش‌های عرضه شده مورد استقبال قرار می‌گرفتند، اما عدم عرضه این هفته به دلیل نرخ اعلام شده برای نرخ پایه شمش است و طبیعی است که این نرخ از طرف تولیدکنندگان با استقبال مواجه نشود.

وی با اشاره به اینکه هیچکس انتظار کاهش نرخ هزار تومانی شمش را در بورس کالا نداشت، اضافه کرد: با توجه به اتفاقاتی که در صنایع جهان به دنبال جنگ روسیه و اوکراین افتاده است، می‌توان انتظار هر اتفاقی را در بازار داشت و بعید نیست که در آینده‌ای نزدیک، شاهد هرچه بیشتر قیمت‌ها به خصوص نرخ شمش در بورس کالا باشیم چراکه روس‌ها در حال کاهش نرخ شمش با سرعت زیادی هستند تا بتوانند درآمد ارزی خود را حفظ کنند.

عضو هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران تصریح کرد: از لحاظ قانونی و اخلاقی، ما نمی‌توانیم کسی را مجبور به ضرر کنیم و وقتی می‌دانیم که نرخ تمام شده تولید محصولی به یک نرخ می‌رسد، نمی‌توان آن کارخانه را مجبور کرد تا با نرخ پایین‌تر محصول خود را به فروش برساند.

احرامیان گفت: با این شرایط قیمت‌گذاری تولیدکنندگان شمش ضرر خواهند کرد؛ به همین دلیل، باید تدبیر دیگری اتخاذ شود تا از این وضعیت جلوگیری شود زیرا وقتی قراضه ۱۲ هزار و ۵۰۰ تومان نرخ دارد و نرخ شمش ۱۳ هزار و ۲۰۰ تومان در نظر گرفته می‌شود، حتی نمی‌توان ادعا کرد که تولیدکنندگان شمش سر به سر از این شرایط عبور می‌کنند.

رئیس سازمان ملی استاندارد:

مصرف برق فولادی‌ها ۶۰ درصد بیشتر از کشورهای دیگر است

رئیس سازمان ملی استاندارد ایران گفت: تدوین بسته انرژی و تعرفه‌گذاری برق بر اساس بسته‌های طراحی شده یکی از به‌روزترین اقداماتی است که صنایع انرژی‌بر را به سوی بهینه‌سازی انرژی سوق می‌دهد.

مهدی اسلام‌پناه در گفت‌وگو با فارس ضمن اشاره به مصرف برق صنایع انرژی‌بر در کشور اظهار کرد: بیش از ۳۵درصد کل برق تولیدی در کشور به مقصد صنایع هدایت می‌شود که بخش عمده‌ای از این انرژی در صنایع بزرگ انرژی‌بر نظیر بخش فولاد مورد استفاده قرار می‌گیرد.

رئیس سازمان ملی استاندارد ایران در بیان ظرفیت‌های عظیم صرفه‌جویی انرژی در بخش صنعت، گفت: به واسطه انرژی یارانه‌ای رسیده به صنایع کشور نظیر برق، توجه به محورهای کلیدی بهینه‌سازی مصرف مغفول مانده است و توجه به این موضوع می‌تواند زمینه صرفه‌جویی قابل توجهی را ایجاد کند.

وی با اشاره به مصرف برق صنایع فولاد به عنوان یک صنعت انرژی‌بر در کشور گفت: میزان انرژی معادل برق مصرف شده به منظور تولید یک تن فولاد خام در کشور ۶۰ درصد بیشتر از همین آمار در کشورهای توسعه یافته است.

اسلام‌پناه ضمن بیان میزان هدررفت انرژی برق در صنعت فولاد تشریح کرد: این میزان هدررفت انرژی با توجه به ابعاد وسیع تولید فولاد در کشور به نزدیک ۲۴ میلیارد کیلووات ساعت انرژی معادل برق می‌رسد، البته به منظور بررسی دقیق‌تر این موضوع باید به خلوص و نوع مواد اولیه و نوع تکنولوژی مورد استفاده در فولادسازی (کوره بلند و احیا) توجه کرد و میزان مصرف را بر اساس این دو عامل تراز کرد.

اسلام‌پناه با تاکید بر لزوم بهینه‌سازی مصرف انرژی در صنایع انرژی‌بر گفت: بهینه‌سازی خط تولید از منظر انرژی و به خصوص در حوزه برق یکی از ملزومات توسعه‌یافتگی صنعت کشور است و می‌تواند بخش قابل توجهی از مسئله ناترازی تولید و مصرف برق را پوشش دهد.

سفیر ایران در روسیه:

وضع عوارض بر فولاد موجب حضور روسیه در چین شد

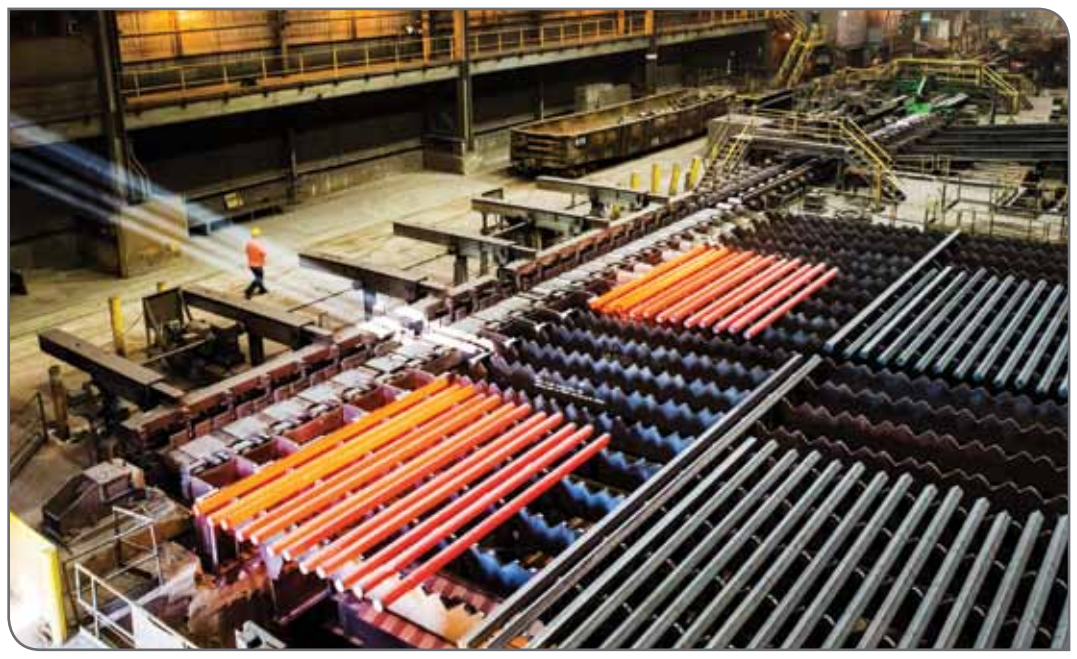
سفیر جمهوری اسلامی ایران در روسیه پیرامون اخبار منتشر شده مبنی‌بر رقابت کشور روسیه در بازارهای فولاد و نفت ایران در کشور چین گفت: درحال‌حاضر در روند صادرات نفت ایران به کشور چین تغییر ایجاد نشده است، اما به دلیل وضع عوارض صادراتی بر محصولات فولادی، این امر باعث شده است که کشور روسیه در بازار فولاد چین به نسبت ایران از حضور پررنگ‌تری برخوردار شود.

به گزارش معدن ۲۴، کاظم جلالی در روسیه در حاشیه همایش تجاری ایران و روسیه همچنین درباره همکاری‌های بانکی دو کشور خاطرنشان کرد: اقدامات خوبی در حوزه بانکداری دو کشور در حال انجام شدن هستند، اما نتیجه نهایی این اقدامات از سفر معاون نخست وزیر روسیه به ایران مشخص می‌شود. جمهوری اسلامی ایران در نظر دارد علاوه بر بانک‌های کوچک این روسیه تعاملات و همکاری گسترده با بانک‌های بزرگ این کشور داشته باشد.

وی تاکید کرد: درحال‌حاضر پس از اعمال تحریم‌های اقتصادی متعدد از سوی کشورهای غربی بر اقتصاد روسیه، مقامات این کشور تمایل زیادی بر گسترش همکاری‌های اقتصادی خود با ایران نشان داده‌اند که همین باعث می‌شود که میزان تعاملات تجاری ایران و روسیه از افزایش نرخ قابل ملاحظه برخوردار شود. جلالی خاطرنشان کرد: روسیه یک کشور پهناور است ک، اما متاسفانه ما در این کشور تنها یک رایزن بازرگانی داریم که همین مسئله باعث ایجاد مانع برای گسترش همکاری‌های بازرگانی میان دو کشور شده است.

مالیات کربن چگونه بر فولاد تاثیر می‌گذارد؟

گروه معدن

کربن‌زدایی صنعت فولاد سفری طولانی خواهد بود. بدیهی است که مالیات گزینه‌ای است که هنوز روی میز است. با این حال، تولیدکنندگان فولاد باید در مورد روشی مناسب از نظر فنی و اقتصادی برای کاهش ردپای کربن خود تصمیم بگیرند. اینکه آیا استفاده از هیدروژن راه‌حل است یا خیر، باید دید.

به گزارش فولادبان، افکار عمومی در مورد اعمال یا عدم اعمال مالیات کربن بر صنایع فلزی و معدنی اختلاف نظر دارند.

تعداد فزاینده‌ای از اقتصاددانان معتقدند مالیات کربن در کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای مؤثر است. به طور خاص صنعت فولاد حدود ۷ درصد از کل انتشار کربن جهانی را به خود اختصاص می‌دهد.

به نظر می‌رسد افکار عمومی جهانی در مورد اعمال یا عدم اعمال مالیات کربن بر بخش فلزات و معادن اختلاف دارند. بسیاری از اقتصاددانان، کارشناسان محیط‌زیست و عموم مردم از این ایده استقبال می‌کنند.

از لحاظ تاریخی، بخش معدن فلزات با مالیات کربن مخالفت کرده است. این تا حد زیادی به دلیل ترس از افزایش نرخ نهایی فروش است. با این حال، اقتصاددانان معتقدند که مالیات بر کربن در کاهش انتشار کربن بسیار مؤثر است. طبق آمار بانک جهانی، تا کنون ۲۷ کشور مالیات کربن وضع کرده‌اند. گفته می‌شود، تنها هفت مورد از آنها کشورهای معدنی هستند.

چرا مالیات بر فولاد؟

فولاد به عنوان یکی از پرمصرف‌ترین مصالح ساختمانی در جهان عمل می‌کند. این فرآیند به میزان استفاده از زغال‌سنگ کک‌شو بستگی دارد. بنابراین، به ازای هر تن فولاد تولید شده، نزدیک به دو تن CO_2 آزاد می‌شود. درمجموع، این حدود ۷ درصد از انتشار گازهای گلخانه‌ای جهان را تشکیل می‌دهد. این ارقام فقط به عملیات کوره‌های بلند مربوط می‌شود.

ایالات متحده کجا ایستاده است؟

اخیرا، قانون‌گذاران ایالات متحده روی یک لایحه دوحزبی انرژی و آب‌وهوا کار می‌کنند. بر اساس گزارش‌ها، این لایحه ممکن است شامل مالیات بر محصولات کربن شود. ماه گذشته، سناتور امریکایی جو مانچین، شروع به گفت‌وگو با قانون‌گذاران جمهوری‌خواه و دموکرات درباره تأثیرات احتمالی چنین لایحه‌ای کرد.

هم‌زمان اتحادیه اروپا (EU) در حال کار بر اجرای مکانیزم تنظیم مرز کربن بود. فعالان سبز احساس می‌کنند که چنین تعرفه‌هایی ممکن است درنهایت باعث کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای شود. در عین حال، آنها امیدوارند که تولیدکنندگان داخلی را در برابر شرکت‌های خارجی با کربن کمتر رقابتی‌تر کنند.

اما پیشنهاد چنین لایحه‌ای دوحزبی هنوز در مراحل اولیه است.

در جولای سال گذشته، سناتور امریکایی کریس کونز، رئیس مشترک کمیته راه‌حل‌های آب‌وهوایی سنا، لایحه‌ای را برای اعمال «هزینه واردات آلاینده» پیشنهاد کرد. این سیاست در نظر گرفته شده بود تا بر برخی محصولات وارداتی به ایالات متحده تأثیر بگذارد. این در ابتدا برای کالاهایی مانند آلومینیوم، سیمان، آهن، فولاد، گاز طبیعی، نفت و زغال‌سنگ اعمال می‌شود. با این حال، درنهایت به انواع دیگر واردات گسترش خواهد یافت. درآمد حاصل می‌تواند برای حمایت از فناوری‌های طراحی‌شده برای کاهش انتشار کربن استفاده شود.

در آوریل امسال، پنسیلوانیا نخستین ایالت تولیدکننده سوخت فسیلی در ایالات متحده بود که سیاست قیمت‌گذاری کربن را اتخاذ کرد. این نوع قیمت‌گذاری با قرار دادن ارزش پولی بر کربن کار می‌کند.

اما برچسب نرخ مناسبی که باید برای انتشار کربن در نظر گرفت چیست؟ تاکنون، دولت بایدن برای هر تن کربن آزادشده ۵۱ دلار محاسبه کرده است. از سوی دیگر، ایالت نیویورک این رقم را ۱۲۵ دلار تعیین کرده است.

در همین حال، صندوق بین‌المللی پول یک «نظام سه‌لایه» را اجرا می‌کند. در این ساختار، کشورهای توسعه‌یافته ۷۵ دلار امریکا (۵۶ پوند) برای هر تن کربن پرداخت می‌کنند، در حالی که کشورهای کمتر توسعه‌یافته جهان ۵۰ دلار (۳۷ پوند) و ۲۵ دلار (۱۸ پوند) می‌پردازند.

طبق توافقنامه پاریس ۲۰۱۵، بازارهای کربن را می‌توان به یکی از دو روش اداره کرد. روش اول از طریق یک سیستم تجارت انتشار گازهای گلخانه‌ای است که یک هدف کلی برای انتشار را محدود می‌کند. گزینه دیگر استفاده از سیستمی است که مجوز کربن را بر این اساس اختصاص می‌دهد.

امکان دیگر شامل آنچه به عنوان طرح جبران کربن شناخته می‌شود، است. این شیوه، اعتبارات کربن قابل تجارت را برای جبران انتشار کربن در خارج از منطقه محدود فراهم می‌کند. این گزینه سوم هزینه‌ای را برای هر تن کربن منتشر شده اعمال می‌کند.

درنهایت، بسیاری در ایالات متحده با اعمال تعرفه بر فولاد و سایر واردات از کشورهایی که تولید دی‌اکسید کربن بالاتری دارند، مخالفند. آنها ادعا می‌کنند که مالیات کربن یک موضوع بسیار پیچیده است و صرفاً اعمال مالیات مشکل را حل نمی‌کند یا با تغییرات آب‌وهوایی مبارزه نمی‌کند. راه‌حل آنها چیست؟ به سادگی کالاها را گران‌تر کنید.

اواخر سال گذشته، اتحادیه اروپا و ایالات متحده در مورد آنچه به عنوان نخستین ترتیبات بخشی مبتنی بر کربن در جهان در تجارت فولاد و آلومینیوم نام برده شد، مذاکره کردند. با این حال، واقعاً تا سال ۲۰۲۴ اجرایی نخواهد شد. در این بین، دو کشور به یک توافق موقت برای تجارت در بخش‌های فولاد و آلومینیوم رسیدند. این قرارداد تعرفه‌ها بر تامین‌کنندگان اتحادیه اروپا را اصلاح کرد و مکانیسم‌های اجرایی را برای جلوگیری از نشت فولاد و آلومینیوم چین به ایالات متحده تقویت کرد.

تلاش اتحادیه اروپا

در فوریه امسال، شرکت‌کنندگان در یک وبینار به میزبانی Euractiv، ابراز نگرانی کرد که مکانیسم تنظیم مرز کربن کمیسیون اروپا می‌تواند نتیجه معکوس داشته باشد. آنها گفتند که این امر به‌ویژه اگر راه‌حلی برای صادرکنندگان فولاد و سایر محصولات اتحادیه اروپا که تحت تأثیر این سیاست قرار گرفته‌اند ارائه نکند تشدید خواهد شد.

در ضمن، صنعت فولاد اروپا هر سال ۲۰ میلیون تن به ارزش تقریباً ۲۰ میلیارد پوند صادر می‌کند. این سازوکار درحال‌حاضر در مرحله پیشنهاد است و هنوز در پارلمان اروپا مورد بحث است.

با این حال، به نظر می‌رسد که اروپا در حرکت به سمت انطباق با کربن از ایالات متحده جلوتر است. بسیاری از شرکت‌های فولادی، از جمله Green Steel H۲ و Hybrit سوئد، استفاده از هیدروژن و سوخت‌های غیرفسیلی را برای تولید فولاد سبز آغاز کرده‌اند.

کربن‌زدایی صنعت فولاد سفری طولانی خواهد بود. بدیهی است که مالیات گزینه‌ای است که هنوز روی میز است. با این حال، تولیدکنندگان فولاد باید در مورد روشی مناسب از نظر فنی و اقتصادی برای کاهش ردپای کربن خود تصمیم بگیرند. اینکه آیا استفاده از هیدروژن راه‌حل است یا خیر، باید دید.

خبر

جنگ اوکراین و حراج فولاد روسیه

فولادسازان روس قبل از جنگ اوکراین بین رقبای خود در سطح دنیا بیشترین سوددهی را داشتند ولی حال مجبورند برای فروش محصول خود به برخی از مشتریان تخفیف‌های سنگینی بدهند.

با جنگ اوکراین و تحریم محصولات روسیه توسط اروپا، روس‌ها با کمبود مشتری روبه‌رو شدند و مجبور شدند مشتریان موجود را نیز با تخفیف‌های خوب راضی نگه دارند.

به گزارش فولاد ایران، به عنوان نمونه سوراستال در بازارهایی چون آسیا مشتریانی دارد که به دنبال تخفیف‌های تا ۴۰ درصدی برای اسلب روسیه هستند. در ترکیه هم خریداران محصولات روسیه به دنبال تخفیف‌های بیشترند.

با توجه به افزایش هزینه‌های تولید از جمله نرخ زغال‌سنگ، کرایه حمل و هزینه بیمه کشتی‌ها و ارزش بالای روبل حال برخی محصولات فولادی روسیه دیگر سوددهی ندارند.

حاشیه سود کارخانه‌ها در گذشته در مواردی تا ۴۰ درصد بوده در حالی که رقبای خارجی سود ۱۰ درصدی داشته‌اند.

وزارت صنعت و تجارت روسیه پیش‌بینی کرده تقاضای داخلی فولاد آن امسال ۹ درصد کاهش یابد.

تولیدکنندگان روس هم خواستار کاهش مالیات‌ها شده‌اند، زیرا جنگ به کسب‌وکار آنها آسیب زده است، اگرچه درخواست‌های آنها هنوز توسط دولت تایید نشده است.

روزگار معدن

استان‌ها

۶ دوشنبه
۱۶ خرداد ۱۴۰۱
۶ ذی‌القعده ۱۴۴۳
۶ ژوئن ۲۰۲۲
سال پنجم ● شماره ۸۵۲

خبر

فرونشست ۴۰ تا ۸۰ سانتی‌متری دشت کاشمر

رئیس مرکز آموزش عالی کاشمر گفت: دشت کاشمر در چهار سال اخیر بین ۴۰ تا ۸۰سانتی‌متر فرونشست داشته که این روند بسیار وحشتناک است.

به گزارش ایرنا، هادی معماریان در همایش علمی قنوات و میراث فرهنگی که در کاشمر برگزار شد، افزود: تغییرات اقلیمی مانند گرمایش جهانی، کاهش آبدهی چشمه‌های طبیعی و کاهش منابع آب‌های سطحی موجب می‌شود مردم به قنات به عنوان یک تکنیک سازگار با تغییر اقلیم روی آورند.

وی با بیان اینکه فرونشست زمین یعنی اینکه آبخوان مفید و قنوات را به مرور داریم از دست می‌دهیم، اظهارکرد: قنات‌ها یک المان از توسعه پایدار هستند و توسعه پایدار در منطقه کاشمر بر اساس برداشت استاندارد از سفره‌های آب زیرزمینی محسوب می‌شود.

وی ادامه داد: هر چند هزاران سال قنات‌ها این تکنیک سازگار با تغییر اقلیم را داشتیم اما از زمانی که شروع به پمپاژ آب از سفره‌های آب زیرزمینی کردیم اکنون این تکنیک سازگار را به راحتی داریم از دست می‌دهیم.

معماریان در خصوص تغییرات اقلیمی بر منابع آب‌های زیرزمینی و قنوات گفت: براساس پژوهش‌های صورت گرفته در مناطق خشک و نیمه خشک ایران نشان می‌دهد که تغییرات اقلیمی موجب روند معنی‌داری در کاهش آبدهی قنوات خواهد شد.

رئیس مرکز آموزش عالی کاشمر گفت: براساس تحقیقات انجام شده کشور در منطقه خشک و نیمه خشک واقع شده، منابع آب محدود بوده و منابع آب در حوزه‌های آبریز تا سال ۲۰۵۰ تا ۱۲ درصد کاهش خواهد یافت، همچنین تا سال ۲۰۲۰ درجه حرارت در منطقه خاورمیانه یک تا دو درجه افزایش داشته از میزان بارش تا ۲۰ درصد کاسته شده است.

وی در ادامه با اشاره به اینکه طی این چند سال بسیاری از قنوات کاشمر را از دست داده‌ایم، آبدهی افت کرده و بدتر از همه فرونشست زمین اتفاق افتاده است، گفت: بر اساس برآوردهای صورت گرفته سالیانه ۱۱تا ۲۱ سانتی‌متر متوسط فرونشست در دشت کاشمر است.

معماریان اظهارکرد: متأسفانه برداشت‌ها از سفره‌های آب زیرزمینی به شدت افزایش یافته به طوری که ۳۶ میلیون متر مکعب کسری مخزن تجمعی و سالانه حدود ۵تا ۱۱ میلیون مترمکعب کسری مخزن داریم.

معماریان عنوان کرد: از نقطه تاب‌آوری اکوسیستم عبور کرده‌ایم و به حالت غیر قابل بازگشت رسیده‌ایم، وقتی فرونشست رخ می‌دهد یعنی به حالت غیر قابل بازگشت رسیده‌ایم، باید به محیط‌زیست و اکوسیستم رشوه داد تا کمی ما را تحمل کند و برگردد به حالت قبل در غیر این صورت حیات ما در منطقه کاشمر حداقل تا ۲۰ سال آینده به شدت دچار مشکل خواهد شد.

وی بیان کرد: اگر به فکر منابع آب زیرزمینی نباشیم تا ۲۰ سال آینده باید به فکر مهاجرت بود.

رضا یوسفی، رئیس اداره میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری کاشمر هم در این مراسم با بیان اینکه قنات در کاشمر سابقه دیرینه‌ای دارد، بیان کرد: شکی نیست که ایرانیان با ابداع سازه آبی قنات، پایه‌گذار بهره‌برداری بهینه و اصولی از منابع آبی زیرزمینی در جهان محسوب می‌شوند.

وی افزود: متأسفانه خشکسالی سال‌های مدیدی است سایه شومش را بر سر قنات‌ها و چشمه‌سارهای منطقه کاشمر گسترانده و موجب اُفت شدید سفره‌های آب زیرزمینی در این منطقه شده است.

پخش مستند قنات قصبه گناباد و تجلیل از مقنیان پیشکسوت از دیگر برنامه‌های این همایش بود. کاشمر در فاصله ۲۲۸ کیلومتری مشهد قرار دارد.

گره کور پروژه‌ای به قدمت ۲۰ سال

«فولاد ازنا» در وعده‌ها ذوب شد

گروه معدن

کارخانه فولاد ازنا که بعد از گذشت ۲۰ سال وعده و سرکار آمدن ۵ دولت گذشته تکمیل نشد، در حالی تحویل دولت سیزدهم شده‌است که با مشکلات حقوقی مواجه بوده و بلاتکلیف است.

به گزارش تسنیم، مجوز رسمی کارخانه فولاد ازنا سال ۱۳۸۱ صادر و این کارخانه فعالیت رسمی خود را از سال ۱۳۸۴ آغاز کرد تا بتواند در رشد و توسعه صنعتی و اقتصادی این شهرستان تأثیر به‌سزایی داشته باشد.

پیش‌بینی می‌شد که یک میلیون و ۲۰۰ هزار تن محصول سالانه در صورت راه‌اندازی و بهره‌برداری از این کارخانه در فاز اول توسط این کارخانه تولید شود و در فاز دوم در بخش ذوب این کارخانه نیز در صورت راه‌اندازی ۷۰۰ هزار تن محصول به‌طور سالانه وارد چرخه فعالیت شود که در این صورت تولید سالانه این کارخانه در هر دو فاز آن به یک میلیون و ۹۰۰ هزار تن در سال می‌رسد.

اما این خبرهای خوش چندان دوامی نداشته و سرآغاز مشکلات متعدد برای فولاد ازنا و تعطیلی عملیات اجرایی آن در سال ۱۳۹۰ با وجود پیشرفت فیزیکی ۶۰ درصدی بود ولی با گذشت سه سال فعالیت مجدد این کارخانه سال ۱۳۹۳ آغاز شد، ولی باز هم بعد از مدت کوتاهی تعطیل شد.

کارخانه فولاد ازنا میراث ۵ دولت گذشته

وعده‌های مسئولان کشوری و استانی پنج دولت قبل برای حل مشکلات کارخانه فولاد ازنا عملی نشد تا با گذشت ۲۰ سال، این کارخانه همچنان نیمه‌تمام و درگیر مشکلات حقوقی و قضایی سرمایه‌گذار و اختلاف سهامداران باشد.

آیت‌الله ابراهیم رئیسی در زمان ریاست قوه‌قضاییه در تاریخ دهم فروردین ماه ۱۴۰۰ به استان لرستان سفر کرد و یکی از محورهای اصلی سفر وی بررسی وضعیت واحدهای تولیدی تعطیل‌شده این استان بود

کارخانه فولاد ازنا یکی از واحدهای تولیدی تعطیل‌شده لرستان است که با دستور آیت‌الله رئیسی مقرر شد مشکلات قضایی، مالی و وضعیت مالک مشخص و تعیین‌تکلیف شود تا پس از تعیین‌تکلیف، زمینه تکمیل کارخانه و راه‌اندازی و اشتغال بیش از ۱۵۰۰ جوان در بیکارترین استان کشور فراهم شود.

فرهاد زیویار استاندار لرستان و معاونان استانداری بعد از روی کارآمدن دولت سیزدهم، تعیین‌تکلیف و تکمیل کارخانه فولاد ازنا جزو اولویت‌های آنها بوده است.

مشکلات حقوقی کارخانه فولاد ازنا

فرهاد زیویار، استاندار لرستان ۱۶ اسفند ۱۴۰۰ با بیان اینکه کارخانه فولاد ازنا مشکلات حقوقی دارد، گفت: فولاد ازنا آماده واگذاری شد، اما به‌جهت دعواهای حقوقی به همان نقطه اول برگشتیم.

وی با بیان اینکه بنده نه خوش‌بین و نه بدبین هستم اما پیگیری می‌کنیم چون نمی‌توان اشخاص حقیقی را وادار کرد، افزود: از ابزارها و امکانات خودمان برای راه‌اندازی کارخانه فولاد ازنا استفاده می‌کنیم.

در سلسله بازدیدهای میدانی استاندار و معاون اقتصادی استانداری نیز سیروس ابراهیمی معاون استاندار به‌همراه رئیس سازمان صمت لرستان، مدیرکل دفتر جذب و حمایت از سرمایه‌گذار و مدیرعامل بانک صنعت و معدن کشور از این واحد صنعتی بازدید کردند.

وعده ایجاد اشتغال ۶۶۰۰ نفری

مهدی نبیان، مدیرعامل شرکت فولاد ازنا در حاشیه بازدید از شرکت فولاد ازنا اظهارکرد: این واحد با ظرفیت تولید یک میلیون و ۲۰۰ هزار تن حدود ۸۰ درصد پیشرفت فیزیکی داشته اما با توجه به مشکلی که برای سرمایه‌گذار پیش آمد باعث شد سه سال تعطیل شود و صدمه‌هایی ببیند.

وی با اشاره به تمهیدات اندیشیده‌شده برای راه‌اندازی کارخانه فولاد ازنا افزود: در حدود ۴ ماه است که تمام تجهیزات مورد نیاز آن با همکاری کارکنان شهرستانی مجموعه با توجه به آموزش‌هایی که دیده‌اند، نصب شده است.

مدیرعامل شرکت فولاد ازنا عنوان کرد: درحال‌حاضر حدود ۱۰ درصد از عملیات سیویل که شامل کف‌سازی و بخشی از کارهای ساختمانی اتاق برق باقی مانده و در حال نصب تجهیزات الکتریکال و مکانیکال هستند.

وی بیان کرد: کارخانه فولاد ازنا به‌صورت مستقیم در فاز اول برای حدود ۶۰۰ نفر و به صورت غیرمستقیم برای ۶ هزار نفر اشتغالزایی ایجاد می‌کند و در فاز دوم نیز برای ۱۲۰۰ نفر به‌صورت مستقیم و برای ۱۶ هزار نفر به‌صورت غیرمستقیم ایجاد اشتغال پیش‌بینی شده است.

تحول در لرستان با راه‌اندازی کارخانه فولاد ازنا

بهمن جعفری، مدیرکل سازمان صنعت، معدن و تجارت لرستان نیز در این بازدید گفت: این طرح با توجه به حجم سرمایه‌گذاری‌ای که دارد جزو طرح‌های با حجم سرمایه‌گذاری بالای این استان محسوب می‌شود و حدود دو دهه است که به عنوان یکی از طرح‌های نیمه‌تمام لرستان مطرح است.

وی افزود: امیدواریم کارخانه فولاد ازنا هرچه سریع‌تر تعیین‌تکلیف شود یا توسط مالک فعلی یا توسط شخصیت‌های حقیقی و حقوقی که دارای اهلیت فنی و مالی هستند تعیین‌تکلیف و واگذار شود تا سال آینده شاهد تولید شمش در این واحد تولیدی باشیم.

مدیرکل سازمان صنعت، معدن و تجارت لرستان عنوان کرد: ظرفیت تولید ۱.۲ میلیون تن به ظرفیت فولادی کشور در صورت راه‌اندازی کارخانه فولاد ازنا اضافه و هم زمینه احداث صنایع پایین‌دستی و تحولی در حوزه صنعت شهرستان ازنا و به‌تبع آن استان لرستان فراهم می‌شود.

بلاتکلیفی وضعیت فولاد ازنا

محمدحسین جناب، مدیرکل دفتر جذب و حمایت از سرمایه‌گذاری لرستان نیز با بیان اینکه راه‌اندازی شرکت فولاد ازنا یکی از آرزوهای مردم و مسئولان است، افزود: این طرح سال ۱۳۸۰ آغاز شده و با اینکه در سال ۱۴۰۱ هستیم هنوز به بهره‌برداری نرسیده است. وی با بیان اینکه فاز اول این طرح نورد ورق است اما متاسفانه به‌واسطه مشکلات حقوقی و قضایی که برای مالک کارخانه به‌وجود آمده عملاً بلاتکلیف مانده و فعالیت تولیدی آن متوقف شده‌است، افزود: امیدواریم بتوانیم با ورود بانک صنعت و معدن و حمایت‌های استاندار مشکلات حقوقی این واحد را از طریق سرمایه‌گذار و یا مالک جدید برطرف کنیم تا هرچه سریع‌تر به بهره‌برداری برسد.

در اولویت قرارداد واگذاری

حجت‌الاسلام علی سپهوند، امام‌جمعه شهرستان ازنا نیز با بیان اینکه مشکل کارخانه فولاد ازنا باید هرچه سریع‌تر تعیین‌تکلیف شود، اظهارکرد: اگر مشکلات حقوقی سرمایه‌گذار مجموعه با اطاله مواجه است باید مسئله واگذاری مجموعه را در اولویت قرار دهیم و چنانچه اجازه تصرف در اموال خود را دارد در بخش‌های دارای اجازه فروش اجازه دهند که واگذاری‌ها را انجام دهد تا در تکمیل این پروژه قدمی برداشته شود.

وی افزود: درحال‌حاضر ۹۲ نفر در کارخانه فولاد ازنا مشغول هستند و توقع‌مان این است که تعیین‌تکلیف شود و قدم‌های مثمر ثمری برای این واحد تولیدی برداشته شود. امام‌جمعه شهرستان ازنا عنوان کرد: اگر بازدیدها از کارخانه فولاد صرف حضور باشد موضوعیت ندارد بلکه باید مجموعه را یا از طریق پرداخت تسهیلات و یا راستی‌آزمایی به نتیجه برسانیم.

فولاد ازنا دردی بر دردهای لرستان

سیروس ابراهیمی، معاون اقتصادی استاندار لرستان نیز با بیان اینکه طرف حساب ما در این قضیه مردم هستند، اظهارکرد: در این مجموعه بالغ بر هشت هزار میلیارد تومان سرمایه‌گذاری شده و پس از گذشت ۲۰ سال هنوز نه‌تنها نتوانسته است به‌عنوان یک مگاپروژه دردی از این استان را دوا کند بلکه خودش دردی بر دردها شده است. وی با تأکید بر اینکه شرکت فولاد ازنا نماد ناسازندگی و نسازندگی در منطقه شده است، افزود: بیشترین سرمایه‌گذاری این طرح مربوط به بانک صنعت و معدن است و انتظار داریم سرمایه‌گذاری آن تعیین‌تکلیف شود. ابراهیمی گفت: چندین پروژه در لرستان مثل فولاد ازنا، سامان کاشی بروجرد، عظیم خودرو، صدر فولاد و پارسیلون داریم که در صدر مطالبات مردم لرستان هستند.

وی تصریح کرد: انتظار داریم پس از بازدید این مجموعه بررسی درستی انجام شود و بر اساس عدالت و انصاف اگر امکان راه‌اندازی واحد توسط سرمایه‌گذار و کارگزاران فعلی آن به‌صورت فشرده و سریع وجود دارد کار انجام شود.

فولاد ازنا نیازمند مدیریتی قوی

معاون اقتصادی استاندار لرستان عنوان کرد: اگر عاقبت این پرونده معلوم نیست که به کجا ختم می‌شود سزاوار نیست این حجم از سرمایه و روح و روان مردم در گرو یک شخص بلوکه شود.

وی بیان کرد: انتظار می‌رود واحد حقوقی بانک صنعت، معدن و تجارت فعال‌تر شده و هر کاری هم از نظر مدیریتی در استان بناست انجام شود، ما هم باید در استان لرستن برای حل‌وفصل موضوع در خدمت باشیم. ابراهیمی گفت: شرکت فولاد ازنا با این حجم از سرمایه‌گذاری هیچ دردی از لرستان دوا نکرده‌است و نمکی بر دردهای این استان شده است که باید تعیین‌تکلیف شود. وی گفت: کارخانه فولاد ازنا و وقتی راه‌اندازی شود حدود سه هزار میلیارد تومان سرمایه در گردش لازم دارد بنابراین یک مدیریت، اراده و پشتوانه مالی محکم‌تری و قوی‌تری نیاز دارد.

بلوکه‌شدن ۲۵۰ میلیون یورو

علی خرسندیان، مدیرعامل بانک صنعت، معدن و تجارت کشور نیز در این بازدید اظهارکرد: از هر زاویه‌ای که به موضوع نگاه کنیم توقف این مجموعه به منفعت نیست. وی افزود: اگر از نگاه اشتغال به این مجموعه نگاه کنیم هنوز اشتغالی شکل نگرفته، از نگاه سرمایه و سرمایه‌گذاری متجاوز از ۲۵۰ میلیون یورو از بانک صنعت و معدن در این مجموعه بلوکه شده‌است. مدیرعامل بانک صنعت، معدن و تجارت کشور عنوان کرد: اگر منابع بانک در جایی بلوکه شود این منابع نمی‌تواند بازگشت داده شود تا در جاهای دیگر سرمایه‌گذاری انجام و در چرخه تولید و سرمایه‌گذاری قرار گیرد.

وی با بیان اینکه در مجموعه فولاد ازنا قرار بوده یک محصول استراتژیک که نیاز کشور است بیان کرد: منابع مالی در این مجموعه بلوکه شده‌است، اشتغال نداریم و همچنین تولیدی هم که می‌تواند به اقتصاد کشور و منطقه کمک کند نداریم.

هم‌افزایی برای تعیین‌تکلیف فولاد ازنا

مدیرعامل بانک صنعت و معدن کشور با بیان اینکه تعیین‌تکلیف این واحد تولیدی از دغدغه‌های جدی ماست، تصریح کرد: باید مباحث حقوقی این واحد حل شود، یا خود سرمایه‌گذار ادامه دهد و اگر نه باید مجوز دهند که بانک تملک کند اما اگر قبل از تملک بانک با سرمایه‌گذاری دیگر به تفاهم برسند باید برای واگذاری بیایند چون نمی‌شود بیشتر از این متوقف بماند. خرسندیان اظهارکرد: همه دغدغه داریم و عدد هفت هزار میلیارد تومان رقم بسیار بالایی است که باید پیگیری شود و با هم‌افزایی و انسجامی تعیین‌تکلیف کنیم و این مجموعه به حرکت و تولید برسد.

خط تولید «فولاد صدر خرم‌آباد» درحال نوسازی

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت لرستان گفت: بازسازی و نوسازی خط تولید کارخانه فولاد صدر خرم آباد در حال انجام است.

به گزارش روابط عمومی سازمان صنعت معدن و تجارت استان لرستان، بهمن جعفری در خصوص شرکت صدر فولاد و تعطیلی این واحد گفت: صدر فولاد اردیبهشت سال ۱۴۰۰ به تملک مالک جدید درآمد و این واحد بدهی ارزی و ریالی به بانک‌های کشاورزی، سپه، ملت، تجارت دارد و بخاطر همین موضوع در چند سال گذشته انشعاب موقت برق واحد تولیدی جمع‌آوری شده و متعاقبا برق واحد تولیدی که مهم‌ترین انرژی در صنعت فولاد محسوب می‌شود قطع شد.

وی بیان کرد: این واحد همچنین به تامین اجتماعی، آب منطقه‌ای، امور مالیاتی نیز بدهکار است و در راستای راه‌اندازی کارخانه بعد از پنج سال تعطیلی مالک جدید با برنامه‌ریزی اقدامات خود را برای تعمیرات و بازسازی اساسی شروع کردند و برخی از تجهیزات و کابل‌های برق و تاسیسات (متاسفانه به سرقت رفته که توسط مالک جدید همه تجهیزات و موارد سرقت شده خریداری و جایگزین کردند) و تعمیرات تا اسفند ماه ۱۴۰۰ بطور کامل انجام شد و نوسازی خط تولید واحد مورد بازدید مسئولان مختلف استان و سازمان صمت قرار گرفته است.

جعفری گفت: موانع حقوقی و امور مالیاتی و بانکی باقی مانده از صاحبان قبلی مانند صدور ۱۶۸ فقره چک بلا محل به میزان ۱۲۵ میلیارد تومان، بدهی ارزی و ریالی به بانک‌ها، بدهی معوق به امور مالیاتی به همین دلایل مالکین شرکت امکان دریافت دسته چک را ندارند همه حساب‌های شرکت مسدود و امکان صدور ضمانتنامه بانکی و یا دریافت تسهیلات و یا تعیین تکلیف بدهی را نداشته‌اند و حتی باعث مواردی برای هیات مدیره جدید از جمله مسدود شدن حساب‌های شخصی آنها شده است.

رئیس سازمان صمت لرستان بیان کرد: سازمان صمت در کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید مصوباتی را جهت رفع موانع تولید اتخاذ کرد ابتدا جهت بلا اثر کردن چک‌های برگشتی در سیستم بانکی با مصوبه کارگروه تسهیل و متعاقبا در شورای تامین مطابق آیین‌نامه اجرایی تبصره۱ ماده ۵ مکرر قانون چک، چک‌های برگشتی همه بلا اثر شده و امکان افتتاح حساب، دریافت ضمانت‌نامه بانکی و تسهیلات میسر شد، که واحد قادر است بدهی ریالی خود را تعیین تکلیف کند.

جعفری با اشاره به اینکه در جلسه اردیبهشت ماه با حضور دادستان مرکز استان، فرماندار چگنی، مدیرکل دفتر جذب و سرمایه‌گذاری و اشتغال استانداری، مدیرکل تامین اجتماعی، مدیر برق باختر در استان، بانک‌های عامل، معاون امور مالیاتی استان در کارخانه صدر فولاد برگزار و مشکلات مالیاتی با دریافت یک فقره چک شخصی مدیرعامل و یا یکی از اعضای هیات مدیره تا دی ماه امسال امهال خواهد شد، افزود: بدهی بیمه تامین اجتماعی ۴۵ ماه با دریافت چک شخصی امهال خواهد شد و به صورت شفاف و کاملا روشن در تاریخ ۲۴ اردیبهشت ماه امسال گزارش مفصل و کاملی از آخرین وضعیت واحد برای دکتر شاهرخی نماینده ولی‌فقیه در استان ارائه شد و مشکلات و موانع مطرح و حمایت‌های لازم برای تسریع در راه‌اندازی این واحد را انجام دادند.

وی عنوان کرد: به‌صورت مرتب آخرین وضعیت واحد به زیویار استاندار ارائه شد و با توجه به حمایت‌ها و دستورات مدیریت ارشد استان پیگیری‌های لازم جهت احیا و راه‌اندازی واحد در دست اقدام است.

رئیس سازمان صمت لرستان گفت: قرارداد برقراری انشعاب برق براساس هماهنگی و پیگیری مبلغ ۲۲میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان با برق باختر در اردیبهشت ماه منعقد شد و هیات مدیره شرکت صدر فولاد تعهدات لازم در قالب چک به برق باختر داده و وصل برق کارخانه مهیا شده و بلافاصله بعد از واریز ۷۰۰ میلیون تومان بدهی معوق برق وصل خواهد شد.

برگزاری مزایده واگذاری ۴۵ معدن گیلان

رئیس سازمان صمت گیلان با تأکید بر بازنگری فعالیت‌های معدنی در استان، گفت: امسال ۴۵ مزایده واگذاری معدن در گیلان برگزار شده است.

به گزارش مهر، تیمور پورحیدری در جلسه شورای معادن گیلان با اشاره به اینکه امسال ۴۵ مزایده معدنی برای فعال‌سازی بخش معدن استان برگزار شد، اظهار کرد: از این تعداد ۱۶ مورد آن درخواست اکتشافی و ۱۲ مورد آن پروانه اکتشاف و یک فقره گواهی کشف و همچنین ۱۶فقره پروانه بهره‌برداری معدن بوده است. رئیس سازمان صمت گیلان سلب صلاحیت از بهره برداران معدنی فاقد فعالیت اثربخش از جمله اقدامات در این حوزه برشمرد و گفت: لازم است برداشت و بهره‌برداری معادن به صورت مستمر و تحت نظارت مسئولان فنی و کاملا اصولی و کارشناسی باشد تا مشمول ماده ۵۴ قانون معادن و سلب صلاحیت نشوند.

پورحیدری با تأکید بر اینکه هر معدنی که توانایی فعالیت مناسب را نداشته باشد پس از اخطار لازم از ید اختیار بهره بردار خارج می‌شود، ادامه داد: و بر اساس قانون برای واگذاری به بهره‌بردار جدید به مزایده گذاشته شده و در این خصوص هیچ مماشاتی نمی‌شود.

وی بر بازنگری فعالیت‌های معدنی تاکید کرد و گفت: تمام فعالیت‌های معدنی به صورت مرتب در حال رصد و پایش است و هر معدنی که روال قانونی را به درستی رعایت نکند، سلب صلاحیت می‌شود.

فعالان صنایع معدنی در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» تاکید کردند

ضرورت پیاده‌سازی قوانین

عکس: روزگار معدن

گیتا جاودانی

«ادامه بازنگری در سیاست‌های کلی معدن در کمیسیون زیربنایی مجمع» این عنوان خبری بود که در سایت مجمع تشخیص مصلحت نظام منتشر شد و پس از آن روی خروجی خبرگزاری‌ها هم قرار گرفت.

در شرح کوتاه و مختصری از خبر آمده بود: «در جلسه اخیر اعضا دیدگاه‌های خود را در زمینه وضعیت معادن و صنایع معدنی، صادرات و بهره‌وری و تولید ارزش افزوده مطرح کردند. علاوه بر این نگاه جدید به بخش معدن، تاکید بر انفال بودن معادن و لزوم برداشت صیانتی از منابع معدنی موردتاکید شرکت‌کنندگان قرار گرفت و مقرر شد در جلسات کمیته‌های مرتبط در کمیسیون، با حضور دستگاه‌های ذی‌ربط ادبیات و محتوای بندهای بازنگری شده و جایگزین، مورد بررسی‌های بیشتری قرار گیرد.»

اما کدام یک از نمایندگان بخش خصوصی معدن در این جلسه شرکت کرده بود و سیاست‌هایی که مورد بازنگری قرار گرفت، چه بود. این پرسش ما از دو تن از فعالان عرصه معدن بود که زمینه‌ای فراهم کرد تا شنونده برخی گلایه‌ها و درددل‌های اهالی معدن شویم.

ما هم بی‌خبریم

کامران وکیل، نایب رئیس اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان محصولات معدنی به «روزگارمعدن» گفت: من هم چیزهایی در اخبار شنیدم و در همین حد اطلاع دارم و اصلا نمی‌دانم نمایندگان چه کسانی بوده‌اند و تغییرات در چه زمینه‌ای بوده است. وی در ادامه درباره موضوع بازنگری در سیاست‌ها گفت: در اینکه سیاست هر حوزه‌ای باید هرازگاهی مورد بررسی قرار گیرد و به‌روز شود، شکی نیست اما الان مشکل بخش معدن، روزآمد نبودن سیاست‌ها نیست. ضعف ما در زمینه تحقق سیاست‌ها و اجرای قوانین مرتبط با آنها است.

قوانین را اجرا کنید

وکیل در توضیح سخنان خود گفت: برای تحقق سیاست‌های کلی معدن، قوانینی وضع شده است؛ مثلا گفته می‌شود باید ارزآوری داشته باشیم و بر این اساس در قانون پیش‌بینی شده که یا عوارض صادراتی وضع نشود یا اگر وضع شد، از ۳ ماه بعد دریافت شود. این موضوع کاملا منطقی است، چون وقتی تاجری می‌خواهد کالایی را در بازار جهانی بفروشد باید از چند ماه قبل بداند که آن کالا مشمول پرداخت عوارض است و آن را جزو هزینه‌های خود محاسبه کند، اما به‌عنوان مثال در مورد اخیر اواسط اردیبهشت اعلام شد که مواد معدنی مشمول عوارض صادراتی شده‌اند و تازه این پایان ماجرا نبود، زیرا به‌جای آنکه اجرای تصمیم به ۳ ماه بعد موکول شود، عطف‌به‌ماسبق شد و کالاهای صادرشده از ابتدای سال را هم در بر گرفت. قرارداد فروش کالایی که اوایل فروردین صادر شده، آذر یا دی سال قبل بسته شده است. در این فرآیند محصول خریداری و بعد مرحله بارگیری و ارسال به بندر انجام می‌شود تا فرضا ۱۰ فروردین صادر شود. وقتی کالایی صادر شد، پول آن را گرفتند و سهم تولیدکننده را پرداخت کردند و چرخه کامل شد، آنوقت اعلام می‌شود باید عوارض صادراتش را بپردازید. این وضعیت نابسامان کل فرآیند را مختل می‌کند. در این شرایط امنیت فعالیت از بین می‌رود و کسی پا به میدان نمی‌گذارد و سرمایه خود را به‌خطر نخواهد انداخت.

از قول تا عمل

این فعال حوزه معدن در ادامه سخنان خود گفت: از یک سو بر افزایش‌بهره‌وری تاکید می‌شود و از سوی دیگر عرصه را برای واردات ماشین‌آلات تنگ می‌کنند. کسی به این نکته توجه ندارد که ماشین‌آلات ابزار تولید است؟ برای بخش تولید که اشتغال‌آفرین است و رونق اقتصادی ایجاد می‌کند، به‌جای اینکه مشوق‌هایی در نظر گرفته شود، محدودیت‌ها و ممنوعیت‌های متعددی گذاشته‌اند؛ تا جایی که تولیدکننده برای تامین ماشین‌آلات موردنیاز خود دست بسته شده است. وکیل گفت: معضلات بخش معدن، فعالیت این بخش اقتصادی را کند یا در برخی موارد متوقف کرده است. وی با اشاره به موضوع انفال بودن معادن و بحث حقوق دولتی گفت: در زمینه حقوق دولتی قانون تکلیف را مشخص کرده، اما مجری قانون آن را به سلیقه خود تغییر می‌دهد.

چندان امیدی نیست

وکیل در ادامه گفت: نمونه‌های بالا نشان می‌دهد ابتدا باید سیاست‌ها به‌درستی درک شود و به مرحله اجرا در آید و بعد اگر نواقصی دیده شد، درصدد اصلاح و بازنگری آن برآمد. این موضوع حاکی از آن است که دستگاه‌های سیاست‌گذار هم اشراف کاملی بر موضوع ندارند و تصمیماتی هم که در این شرایط گرفته شود، نه‌تنها راهگشا نیست، بلکه مخل فعالیت است و گرفتاری‌ها را بیشتر می‌کند. وی افزود: متولی بخش معدن در کشور وزارت صنعت، معدن و تجارت و به‌طور مشخص معاونت معدنی است، اما وقتی عمده مشکلات از عملکرد معاونت معدنی سرچشمه می‌گیرد.

تشکل‌ها در جلسه نبودند

خیلی نمی‌توان به بخش‌های دیگر امیدوار بود. اما محمدرضا بهرامن، رئیس خانه معدن اطلاعات بیشتری درباره جلسه مذکور داشت. وی در این باره به «روزگارمعدن» گفت: در جلسات مجمع سیاست‌های کلان بخش معدن بررسی و درباره آنها تصمیم‌گیری می‌شود و در نهایت به‌عنوان نقشه راه این حوزه به متولی بخش معدن و فعالان این بخش ابلاغ می‌شود. وی افزود: اساسا بحث بازنگری در قوانین مربوط به معدن در کار نیست. قانون معدن در حال حاضر در دفتر پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرد و بدون‌استثنا از تمام تشکل‌ها برای شرکت در جلسات آن دعوت به‌عمل می‌آید؛ به‌عنوان مثال نمایندگان اتاق بازرگانی، تشکل سرب و روی، سنگ‌آهن، خانه معدن، سنگ‌های تزئینی، وزارتخانه و سایر فعالان این بخش در این نشست‌ها حضور دارند.

بهرامن گفت: مجمع برای بررسی مسائل و موضوعات مطرح‌شده، کارگروه‌هایی دارد. وقتی موضوعی در جلسه مطرح می‌شود، اعضای مجمع تشخیص مصلحت نظام درباره آنها اظهارنظر می‌کنند، سپس موضوع دوباره در کارگروه مربوط مورد بررسی قرار می‌گیرد و این رفت و برگشت‌ها آنقدر ادامه دارد تا ایرادات و شبهات کاملا برطرف شود و در نهایت تصمیمات آن به‌عنوان سیاست‌های کلان حوزه‌های گوناگون ابلاغ می‌شود.

رئیس خانه معدن سخنان خود را با ذکر چند نکته پی گرفت و گفت: باید توجه داشت که اولا نه خانه معدن و نه هیچ تشکل دیگری در جریان تصمیم‌گیری‌های مجمع تشخیص و جزئیات آن نبوده و نیست. دیگر اینکه جلسه ، تنها نشست مجمع در ارتباط با بخش معدن نبوده و شاید بتوان گفت تاکنون بیش از ۱۰جلسه برگزار شده و در نهایت اینکه در این جلسات بحث تغییر و بازنگری قوانین مطرح نیست و فقط سیاست‌های کلان حوزه معدن مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرد. وی افزود: سیاست‌های فعلی در سال ۱۳۷۹ مورد بحث و بررسی قرار گرفت و تصمیمات نهایی به‌عنوان نقشه راه ابلاغ شد.

به‌زودی اعلام می‌شود

بهرامن در ادامه سخنان خود گفت: باتوجه به اینکه امروزه معدن یکی از بخش‌های استراتژیک اقتصاد کشور به‌شمار می‌رود، قرار است نقش آن بازتعریف شود و به این منظور سیاست‌های کلی این حوزه در حال بازنگری است و در نهایت نظرات و پیشنهادات اعضا به کارگروه مربوطه ارجاع داده می‌شود تا مورد بررسی و مطالعه بیشتری قرار گیرد. البته گفته می‌شود در هفته‌های آینده نتیجه این جلسات نهایی می‌شود و اطلاعات آن به‌صورت دقیق در دسترس عموم قرار خواهد گرفت.

منظور کارشناس است

این فعال حوزه معدن درباره حضور بخش خصوصی در جلسه گفت: منظور از بخش خصوصی در این خبر در واقع کارشناسان و مطلعان حوزه معدن است، اما چون سایت مجمع به‌صورت کلی به موضوع پرداخته و اشاره‌ای به جزئیات نکرده، این سوءتفاهم ایجاد شده است.وی افزود: در این مرحله اگر اعضای مجمع احساس کنند ضرورتی برای حضور نمایندگان بخش خصوصی وجود دارد، از آنها دعوت به‌عمل می‌آورند تا در جلسات حضور داشته باشند. البته متولی بخش معدن -که معاونت معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت است- حتما باید در این جلسات کارشناسی حضور داشته باشد، چراکه در نهایت این بخش است که باید این سیاست‌ها را پیاده و اجرایی کند. بهرامن به‌عنوان یکی از فعالان بخش خصوصی معدن گفت: بخش معدن ظرفیت زیادی برای رونق دادن به اقتصاد کشور دارد؛ بنابراین پیشنهاد ما –به‌عنوان فعالان حوزه معدن به اعضای مجمع تشخیص مصلحت- این است که سیاست‌ها را به‌گونه‌ای بازنگری و تعریف کنند که مشوق سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی باشد و شرایطی ایجاد کند تا فعالان این عرصه بتوانند حداکثر توان خود را برای رشد و توسعه آن به‌کار ببرند.

سخن پایانی...

آیا تصمیم‌گیری درباره سیاست‌های کلان یک حوزه کاری است که بدون حضور نمایندگان انجمن‌ها و فعالان آن حوزه ممکن باشد؟ آیا مباحث مطرح شده محرمانه است و اطلاعات آن باید قطره‌چکانی منتشر شود؟ آیا معاونت معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت با انجمن‌ها و تشکل‌های فعال در این حوزه تعامل کافی دارد؟ آیا بخشنامه‌هایی که پی در پی صادر می‌شود و هر کدام بخشنامه‌های قبلی را نقض می‌کنند، در راستای دستیابی به سیاست‌های کلان تهیه می‌شوند؟ بخش خصوصی در این زمینه چه اقداماتی انجام داده است؟ انجمن‌ها و تشکل‌ها چقدر برای دستیابی به فهم مشترک و فراهم ساختن زمینه رشد و توسعه تلاش کرده‌اند و چه اقداماتی می‌توانند انجام دهند و...

هدررفت ۲۴ میلیارد کیلووات ساعت برق در صنعت فولاد

نادیده‌گرفتن مسئله بهینه‌سازی انرژی در صنایع فولادی سبب شده تا هدررفت برق در این بخش به ۳.۵ برابر کل ناترازی تولید و مصرف برق در کشور برسد.

به گزارش فارس، ارائه روایت‌های وارونه از هر اتفاق احتمالا یکی از راهبردهای تغییر حقیقت است. این مسئله به عنوان یک تکنیک رسانه‌ای قرن‌هاست که مورد استفاده بشر قرار گرفته و احتمالا شما نیز به عنوان یک مخاطب با آن برخورد نزدیک داشته‌اید.

بر این مبنا یکی از وارونه‌نمایی‌هایی که اخیرا در فضای اقتصادی کشور شکل گرفته است، نقش قطع حامل‌های انرژی نظیر برق بر تولید صنایع فولادی کشور است. اگر سطحی به این ماجرا نگاهی بیندازیم، طبیعتا شکل موضوع بیانگر آن است که در برخی از فصول از جمله فصل گرم، ناترازی تولید و مصرف برق سبب وارد شدن فشار به بخشی از صنایع کشور را فراهم کرده و از این طریق قطعی برق زمینه کاهش تولید این صنایع را ایجاد می‌کند.

در این شرایط نگاهی دقیق‌تر به مسئله برق صنایع بیانگر آن است که ناترازی تولید و مصرف برق یک مسئله غیر شفاف و پیچیده شده لای کادو نیست. در حقیقت اگر رابطه بین مصرف برق صنایع با ناترازی عیان شود، شکل مسئله به طرز

عجیب تغییر خواهد کرد. در همین راستا برای باز کردن مسئله نقش صنایع در ناترازی تولید و مصرف برق به سراغ یکی از پرمصرف‌ترین صنایع کشور از لحاظ استفاده از انرژی برق رفتیم.

بر اساس اطلاعات به‌دست آمده از یک مقاله دانشگاهی ذوب و تولید هر تن فولاد خام تا پیش از مرحله فرآوری در ایران به ۸۰۰ کیلووات ساعت انرژی معادل انرژی برق نیاز دارد. این آمار در حالی انتشار یافته که تولید فولاد در کشورهای پیشرو این صنعت بر اساس منابع خارجی با احتساب فرآیند ذوب همراه با مواد دیگر معادل ۴۹۴ کیلووات ساعت برآورد می‌شود.

بر این اساس میزان مصرف برق کارخانه فولاد در کشور به طور میانگین برای تولید یک تن فولاد ۶۲ درصد بیشتر از میزان انرژی است که به منظور تولید همین میزان فولاد در سایر کشورهای جهان مورد استفاده قرار می‌گیرد.

معنای دیگر این گزاره آن است که تولید هر تن فولاد در کشور ما به دلیل رعایت نکردن سیاست‌های بهینه‌سازی مصرف انرژی زمینه حداقل هدررفت ۳۰۶ کیلووات ساعت انرژی معادل برق را ایجاد می‌کند.

با توجه به اینکه آمار مورد محاسبه ما برای کسب اطلاعات میزان مصرف انرژی معادل برق به منظور تولید یک تن فولاد بر اساس میانگین وزنی تولید انواع فولاد میانی، آهن اسفنجی و مقاطع تخت و طویل فولادی محاسبه شده است، لذا ضرب عدد هدررفت انرژی معادل برق در کل تولیدات آهن کشور در سال ۱۴۰۰ می‌تواند میزان انرژی هدررفت کل ناشی از نادیده گرفتن سیاست‌های بهینه‌سازی انرژی را مهیا کند.

به استناد آمار به‌دست آمده از انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران در فروردین‌ماه سال ۱۴۰۱، میزان تولید انواع محصولات فولادی در کشور معادل ۷۷ میلیون و ۸۶۴ هزار تن محاسبه شده است. ضرب این عدد در ۳۰۶ کیلووات ساعت هدررفت انرژی به ازای تولید هر تن فولاد مشخص می‌کند، تنها در یک سال ۱۴۰۰، معادل ۲۳ میلیارد و ۸۲۶ میلیون و ۳۸۴ هزار کیلووات ساعت انرژی برق در صنایع فولاد هدر رفته است. با آگاهی از میزان هدر رفت نجومی انرژی در بخش صنایع فولادی در می‌یابیم که این بخش از صنعت کشور به واسطه بی‌توجهی به سیاست‌های اصلاح الگوی مصرف به یک دریچه بزرگ هدررفت و یک عامل اصلی ناترازی تولید و مصرف صنعت برق تبدیل شده است.

در همین راستا، محمد پورحمید، کارشناس حوزه انرژی در گفت‌وگو با فارس گفت: « برای ایجاد درک صحیحی از ابعاد هدررفت انرژی در بخش فولاد کشور بهتر است بدانیم، در سال ۱۴۰۰ کل ناترازی ایجاد شده در بخش برق معادل ۷ میلیارد کیلووات ساعت بوده است.»

وی ادامه داد: «این یعنی اگر صنایع کشور مطابق الگوی سایر کشورهای توسعه یافته برای تولید محصول برق استفاده می‌کردند، نه تنها کشور با ناترازی ناشی از تولید و مصرف برق مواجه نمی‌شد، بلکه تراز مثبت معادل نزدیک به ۱۷ میلیارد کیلووات ساعتی برای صنعت برق مهیا می‌شد.»

با توجه به مستندات کارشناسی ارائه شده، گزاره نقش ناترازی برق در کاهش تولید فولادی‌ها گزاره وارونه‌ای است و در حقیقت این صنعت فولاد است که یکی از عوامل اصلی ناترازی تولید فولاد و به دنبال آن قطع برق به حساب می‌آید.

تصرف بازارهای صادراتی ایران از سوی کشورهای دیگر

مدیرعامل مجتمع فولاد صنعت بناب گفت: باید توجه داشت مجتمع فولاد صنعت بناب با توجه به موقعیت جغرافیایی که دارد، امکان صادرات نیز دارد. این شرکت تا پایان سال گذشته توانست بخش عمده‌ای از تولیدات خود را به کشورهای عراق و ترکیه صادر کند.

محمد کشانی در گفت‌وگو با چیلان اظهارکرد: متاسفانه به واسطه بخش‌نامه‌های ابلاغ‌شده روند تولید با سختی‌هایی روبه‌رو شده است و این بخش‌نامه‌ها مثل سم برای صنعت عمل می‌کنند. دوستان ما در صورت مراجعه به بورس کالا مشاهده می‌کنند که عرضه‌های صورت گرفته در بورس با استقبال چندانی مواجه نشده‌اند.

وی افزود: آمارها نشان می‌دهد از حدود ۲۸ میلیون تولید انجام‌شده در سال ۱۴۰۰، تنها ۱۲ الی ۱۳ میلیون تن جذب بازار داخلی شده است. این عدم تقاضا بیانگر آن است که بخشی از تلاش ما باید در راستای حضور در بازارهای جهانی باشد. این در حالی است که با صدور بخش‌نامه‌هایی مثل مصوبه عوارض صادراتی، حضور ما در بازارهای جهانی سخت‌تر شده است. متاسفانه تلاش ما برای حضور پایدار در بازارهای جهانی، پشت سر گذاشتن رقبا و به‌دست آوردن مشتریان وفادار با صدور چنین بخش‌نامه‌هایی به یکباره نقش برآب می‌شود.

مدیرعامل مجتمع فولاد صنعت بناب تصریح کرد: اطلاعات ما نشان می‌دهد که در فروردین و اردیبهشت‌ماه امسال، نیاز دو کشور عراق و ترکیه از کشورهای دیگری به جز ایران تأمین شده است و کشورهای دیگر توانسته‌اند به دلیل عدم حضور ما، بازار را از آن خود کنند. اگرچه بخش‌نامه‌های مذکور اصلاح یا حذف شده است اما باید توجه داشت که به‌دست آوردن بازار قبلی و حضور در آن نیاز به صرف انرژی دوچندان دارد.

خبر

انعقاد تفاهمنامه دانشگاه فردوسی با فولاد خراسان

تفاهمنامه همکاری دانشگاه فردوسی با مجتمع فولاد خراسان در نیشابور منعقد شد.

به گزارش فولادخراسان، احد ضابط، رئیس دانشگاه فردوسی مشهد در آیین امضای تفاهمنامه همکاری میان مراکز علمی خراسان رضوی با مجتمع فولاد خراسان گفت: سهم «تولید دانش‌بنیان» در ارزش افزوده محصولات تولیدی کشور ما تا جایگاه بایسته خود، فاصله دارد. وی افزود: پیشنهادهای ما باید معطوف به ارتقای نقش «تحقیق و توسعه» در همه حلقه‌های زنجیره ارزش در تولید باشد و برای این مهم باید ارتباط صنعت و دانشگاه، از جمله از طریق پارک‌های علم و فناوری به عنوان بازوهای ارتباط دانشگاه با تولید دانش‌بنیان دوباره تعریف شود.

ضابط مسیر دیگر توسعه دانش‌بنیان صنایع را تاثیرگذاری بیش‌تر صنعت در پرورش فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌ها دانست و افزود: کارورزی دانشجویان در آستانه فارغ‌التحصیلی در صنعت، یکی از راهکارهای عملی است که در این زمینه باید پیگیری شود. این مقام مسئول خاطرنشان کرد: بهینه‌سازی مصرف انرژی، پیشگیری از اتلاف آن و ارتقای بهره‌وری مهم‌ترین حوزه‌ای است که با توجه به مسائل ژئوپلتیک و وضعیت تجارت انرژی در جهان باید مورد توجه قرار گیرد.

افتتاح مرکز ارتباط صنعت با دانشگاه در فولاد خراسان

همچنین در حاشیه امضای تفاهمنامه همکاری مجتمع فولاد خراسان با دانشگاه فردوسی در نیشابور، مرکز ارتباط صنعت با دانشگاه و شرکت‌های دانش‌بنیان در مجتمع فولاد خراسان افتتاح شد.

کسری غفوری، مدیرعامل مجتمع فولاد خراسان در این مراسم گفت: شرکت‌های دانش‌بنیان منتظر نباشند فقط فولاد خراسان برای ساخت قطعات به آنان پیشنهاد بدهد؛ بلکه خودشان پیشقدم بشوند.

وی اظهار کرد: در فولاد خراسان بالغ بر ۲۶هزار قلم خرید وجود دارد که از این میزان، تاکنون نمونه ایرانی یک‌هزار قلم خریداری نشده و این بستر بسیار خوبی برای فعالیت شرکت‌های دانش‌بنیان است تا در کنار بهبود فرآیندها این بخش را مورد توجه ویژه قرار دهند و ما از ایده‌های جدید در حوزه صنایع معدنی و فولاد استقبال می‌کنیم.وی با اشاره به اینکه در بخش اشتغال آفرینی فولاد خراسان، میزبان پنج هزار نفر به صورت مستقیم است، افزود: امروز فولاد با صنایع نفت و پتروشیمی در بخش ارزآوری رقابت می‌کند و تولید ۵۵ تُن فولاد در افق ۱۴۰۴ در دستور کار قرار دارد در حالی که پارسال تولید فولاد کشور به ۳۰ میلیون تُن رسید. غفوری با اشاره به مشکل کمبود گاز خاطرنشان کرد: پارسال مجتمع فولاد خراسان به عنوان بزرگترین صنعت شرق کشور به دلیل کمبود گاز پنج ماه دچار اُفت در تولید شد و امسال هم از ابتدای خردادماه با اخطار کاهش برق مواجه هستیم و در مرداد ماه به دلیل قطعی کامل برق باید به تعطیلات تابستانی اجباری برویم که تا شهریور ماه ادامه خواهد داشت. مدیرعامل مجتمع فولاد خراسان ادامه داد: در نیمه دوم سال هم با قطع هم‌زمان برق و گاز مواجه هستیم؛ همانطور که پارسال این مشکل پنج ماه دامن‌گیر ما شد؛ اما با این‌وجود پرسنل فولاد خراسان همان میزان تولیدی را که تعهد داده بودند محقق کردند.

کمترین نفوذ دانش در بخش صنایع کشاورزی

احد ضابط، رئیس دانشگاه فردوسی در این برنامه گفت: کمتر از یک درصد تولید در کشور دانش‌بنیان است و کمترین نفوذ دانش در بخش صنایع کشاورزی است. وی با اشاره به اینکه نفوذ دانش در صنایع فولادی هم زیاد نیست اظهار کرد: در دنیا ۱۷درصد از هزینه‌های فولادسازی صرف انرژی می‌شود و این میزان در ایران بالای ۲۰ درصد است و شرکای دانش‌بنیان در این زمینه باید به کمک فولاد بیایند البته انعقاد تفاهمنامه با شرکت‌های دانش‌بنیان در این زمینه خوب است، ولی نباید به آن بسنده کرد.

وی گفت: جذب فارغ التحصیلان برای توسعه و ارتقای صنعت بسیار موثر است و در این‌حوزه میزان ارتباط دانشگاه‌های مهم در کشورهای پیشرفته با صنعت پنج درصد است، اما این میزان در ایران ۱۶صدم درصد است و باید دانش را در خدمت صنایع به کار گرفت. ضابط تصریح کرد: در این زمینه می‌توان مدت زمان کارورزی را برای دانشجویان به ۶ ماه تا یک سال افزایش دهیم که این طرح در دانشگاه فردوسی مصوب شده تا از این طریق دانشجویان فعال شناسایی و جذب شوند.

روزگار معدن

دوشنبه ● ۱۶ خرداد ۱۴۰۱ ● ۶ ذی‌القعده ۱۴۴۳ ● ۶ ژوئن ۲۰۲۲ ● سال پنجم ● شماره ۸۵۲

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل

مدیر مسئول و سردبیر: ناصر بزرگمهر

مدیر فنی و هنری: مهدی نجفی

نمایندگی دفتر اروپا: چکاوک بزرگمهر

آدرس: تهران- میدان هفتم تیر- خیابان قائم مقام فراهانی- پلاک ۷۴

تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰ - پیامک: ۳۰۰۸۲۱۹۰

سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱

توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵

چاپ: انتخاب رسانه

www.Madandaily.com

www.instagram.com/Madandaily
www.twitter.com/Madandaily
www.t.me/Madandaily
E-mail:info@madandaily.com
tozi.smtnews@gmail.com

یادداشت

موانع تزریق سرمایه به بورس

مهدی سماواتی
کارشناس بازار سرمایه

هر دوره عرضه اوراق دولتی یک‌جا انجام می‌شود اما متقاضیان خرید چند روزی را بـرای خریـد این دارایی دولتی زمان دارند. به‌علاوه آنکه مقرر شـده فروش اوراق دولتی در سال جاری ادامه‌دار باشد و برنامه عرضه متوالی اوراق قرضه برای هفته‌های پیش‌رو وجود دارد. بنابراین صندوق‌های سـرمایه‌گذاری یا سـایر نهادهای مالی که مشـتریان اصلی این اوراق قرضه هسـتند، با هدف چانه‌زنی در نرخ، در نخسـتین عرضه‌ها، رغبت چندانی برای خرید از خود نشان نمی‌دهند. بخشی از این استقبال سـرد برای خرید اوراق دولتی را باید به همین موضوع و تلاش نهادهای مالی برای گردش شـرایط به نفع خودشـان نسبت داد. با وجود استقبال محدودی که از عرضه دور نخسـت اوراق دولتی شـد اما باید تاکید کرد که همین خریدوفروش نیز فشاری به بازار سرمایه تحمیل کرد که اثرات آن در قالب قرمزپوشی بازار نمایان شد. در واقع باید اقرار کنیم که بازار سرمایه رقیب اصلی فروش اوراق دولتی است و از عرضه آن متاثر می‌شود. با توجه به نرخ بالای سود اختصاص‌یافته به اوراق قرضه دولتی، فروش این اوراق به‌منزله خروج نقدینگی از بازار سـرمایه و جذب آن به این بخش اسـت. به‌ویژه آنکه سود اختصاص‌یافته به اوراق تضمین شده و سرمایه‌گذار متحمل ریسک نمی‌شود. البته در مواردی شاهدیم که برخی نسبت به سود اوراق منتشرشده دولتی و پایین‌تر بودن آن نسبت به رقم تورم حاکم بر اقتصاد کشور، گلایه دارند. با این وجود باید تاکید کرد که نرخ بهره شـورای پول و اعتبار حدود ۱۸ درصد اسـت و درنتیجه سود اختصاص‌یافته به فروش اوراق پایین نیست. به‌علاوه آنکه نمی‌توان میزان سود سـرمایه‌گذاری‌ها را متناسـب با تورم تعیین کرد، چراکه چنین تصمیم‌گیری‌هایی به‌منزله سـقوط شـاخص بورس حتی از مرز یک میلیون واحدی است. علاوه بر این باید نرخ اوراق دولتی براسـاس تورم بلندمدت تعیین شـود و نباید با توجه به تورم کنونی، انتظار قیمت‌گذاری برای این اوراق داشت. در همین حال باید تاکید کرد که خریداران اصلی این اوراق، مردم و حقیقی‌ها نیستند، بلکه عموما نهادهای دولتی یا صندوق‌های سرمایه‌گذاری به خرید آن جذب و در مواردی از سوی دولت به خرید اوراق قرضه مکلف می‌شوند. اقدامی که به ریزش بازار سرمایه منتهی خواهد شد. در ادامه باید تاکید کرد که عملکرد بورس در هفته‌های اخیر برخلاف انتظار در مسـیر اصلاح قرار گرفته است. بخشی از این ریزش‌ها را می‌توان به سخنان رئیس‌جمهوری در هفته‌های اخیر و تاکید بر اخذ تصمیمات سـخت نسـبت داد. پیش‌بینی می‌شود این تصمیمات سخت در حوزه اقتصاد اخذ شود. به‌ویژه آنکه دولت در هفته‌های اخیر اقدام به حذف ارز ۴۲۰۰تومانی کرده؛ اقدامی که اثرات آن در قالب رشد قابل‌توجه بهای محصولات گوناگون نمایان شده است. در چنین شرایطی، همین وعده، مردم و صاحبان سـرمایه را نگران کرده است. همزمان گمانه‌زنی‌های متعددی نیز درباره خـروج ایران از توافقات برجام، افزایش قیمت حامل‌های انرژی و... مطرح می‌شـود که این گمانه‌زنی‌ها در همه حوزه‌ها بر عملکرد بازار اثرگذار اسـت. در ادامه، انتشـار گزارشـات سـالانه شرکت‌های بورسی نیز زمینه‌سـاز قرمزپوشی بازار در هفته‌های گذشـته بوده اسـت. در مواردی این گزارشـات برخلاف انتظارها چندان امیدبخش نبوده و به اصلاح شـاخص منجر شـده‌اند. در واقع عوامل گوناگون در کنار هم مانع صعود بورس شـده اسـت. با وجود تمام موارد یادشده باید اذعان کرد که بورس جزو بازارهایی اسـت که از تورم تاثیر می‌پذیرد؛ با این وجود، این بازار هنوز هم‌پای تورم حاکم بر اقتصاد کشـور، رشـد نکرده است. بنابراین انتظار می‌رود بازار سرمایه نیز با یک تاخیر زمانی خود را به تورم برسـاند و دوباره شـاهد بازگشـت این بازار به روند صعودی باشـیم. هرچند همواره ریسـک تصمیمات ناگهانی و غیراقتصادی از سوی مسئولان، بازار سرمایه را تهدید می‌کند.

خبر

بورس ایران و وزارت مالیه تاجیکستان تفاهمنامه همکاری امضا کردند

رییس سـازمان بـورس و اوراق بهادار و وزیر مالیه (اقتصاد) تاجیکسـتان سـند همکاری مشترک امضا کردند.

به گزارش بازار سـرمایه ایران، نهادهای ناظر بر بازار سـرمایه دو کشور جمهوری اسـلامی ایران و جمهور تاجیکسـتان، تفاهمنامه همکاری به امضا رسـاندند. این تفاهمنامه در حضور رؤسای جمهور دو کشور، به امضای آقایان مجید عشقی رییس سـازمان بـورس و اوراق بهادار ایـران و دکتر کهرزاده فیض‌الدین سـتار وزیر مالیه تاجیکسـتان رسید. تفاهمنامه همکاری میان سازمان بورس و اوراق بهادار و وزارت مالیه (اقتصاد) تاجیکستان با هدف گسترش و تعمیق همکاری بین دو بازار سرمایه کشـورهای طرفین و در راسـتای تعامل و تبادل اطلاعات در زمینه توسعه بازارهای اوراق بهادار و فعالیت‌های بورسـی منعقد شـد. در مرداد سـال گذشته نیز شرکت بورس اوراق بهادار تهران تفاهمنامه دیگری را با بورس اوراق بهادار آسیای مرکزی - تاجیکستان (CASE) امضا کرده بودند که برای گسترش سطح همکاری‌ها نیازمند امضا توافقنامه‌ای بین نهادهای ناظر خود بودند که این اتفاق انجام شـد. از آنجا که اکنون بازارسـرمایه تاجیکسـتان نهاد ناظر ندارد، وزارت مالیه (اقتصاد) این کشـور به عنوان نهاد ناظر به امضای این تفاهمنامه پرداخت. در بخشـی از این تفاهمنامه آمده است: طرفین به پشتیبانی از روابط تنگاتنگ و همکاری فنی مشترک، ارتقای رقابت جهانی، ارتقای کارایی، تسـهیل تبادل اطلاعات، دانش و تجربیات بین خود متعهـد هسـتند تا به طور موثر وظایف مربوطه خـود را مطابق با قانون انجام دهند. همچنیـن، طرفین، بـا توافق دوجانبه، زمینه‌های گوناگونـی را که در آن همکاری می‌کننـد را مشـخص می‌کننـد و باید نهایت تلاش خود را جهت تأمین شـرایط و الزامات این یادداشت تفاهم به کار بندند. علاوه بر سند مزبور، مقامات ارشد ایران و تاجیکستان در حضور آیت‌الله دکتر سید ابراهیم رئیسی و امامعلی رحمان ۱۶ سند همکاری دیگر در حوزه‌های سیاسی، اقتصادی، تجاری، حمل‌ونقل، سرمایه گذاری، تکنولوژی‌های نو، محیط زیسـت، ورزشـی، انرژی، قضایی، آموزشـی و تحقیقاتی و گردشگری به امضا رساندند.

رقابت دو رقیب قدیمی زیر ذره‌بین «روزگار معدن»

شرایط برای استقبال از اوراق دولتی مهیا نیست

مرضیه احقاقی

در راستای عرضه تدریجی هفتگی «اوراق مالی اسلامی دولتی» از سـوی وزارت امـور اقتصادی و دارایی، مرحله نخست حراج اوراق یادشده در سال ۱۴۰۱ در روز سه‌شنبه ۳ خرداد برگزار شـد. حراج جدید اوراق یادشده در تاریخ ۱۰ خرداد سـال جاری برگزار خواهد شد. با وجود اینکه روند فروش اوراق قرضه در سال‌جاری با ۲ ماه وقفه آغاز شد اما استقبال خریداران از آن، ضعیف بود و فقط حدود یک‌سوم اوراق عرضه‌شده فروش رفت. این در حالی است که سـوم خردادماه زمان سررسـید ۶ هزار میلیاردتومان اوراق دولتـی اسـت اما مبلغ اوراق فـروش رفته در حال حاضـر کفـاف تامین حدود نصف مبلغ اوراق سررسـید شده را می‌دهد. انتظارات تورمی برای سال جاری، فاصله قابل‌توجه میان نرخ تورم احتمالی و سود اختصاص‌یافته بـه اوراق دولتی از مهم‌ترین دلایـل بی‌رغبتی به خرید این دارایی اسـت. البته انتظار می‌رود با تکرار تجربه‌های پیشـین، نهادهای مالی وابسته به دولت موظف به خرید این اوراق دولتی شوند. اقدامی که به فروش سهام از سوی مجموعه‌هـای حقوقی با هدف تامین مالی دولت منتهی می‌شـود. در چنین شـرایطی، قرمزپوشی بازار ماندگار و پیش‌بینی روزهای روشن بورس بی‌اثر خواهد شد.

اجبار با هدف تامین مالی

فردین آقابزرگی، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو بـا «روزگارمعدن» اظهار کرد: وظیفـه اصلی بـازار سـرمایه، تامین مالی بنگاه‌هاسـت. در شـرایطی که بازار سهام از رونق چندانـی برخوردار نیسـت، نباید به اسـتقبال عمومی از خرید اوراق قرضه امید داشت. در چنین فضایی، نهادهای مالی و پولی وابسته بـه دولـت موظف به خرید ایـن اوراق با هدف تامین مالی برای دولت می‌شوند. این کارشناس بازار سرمایه افزود: در چنین شـرایطی، شرکت‌های سرمایه‌گذاری وابسـته به دولت، بنیادهـا، نهادها و صندوق‌هایی که به‌طور غیرمستقیم توسط دولت یا شرکت‌های دولتی اداره می‌شوند، ملزم به تامین منابع و خرید این اوراق قرضه خواهند شـد. کما اینکه تجربه یادشده در سال ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ نیـز اجرایی شـده اسـت. وی افزود: در چنین شـرایطی، بخشـی از روند ریزشی بورس را می‌توان ناشـی از فروش سـهام از سوی شرکت‌های حقوقـی با هدف تامین منابـع مالی برای خرید اوراق قرضه نسبت داد.

ایـن فعـال بازار سـرمایه گفـت: در حـال حاضر، میـزان تـورم حاکـم بـر اقتصـاد کشـور بیـش از ۴۰درصد برآورد می‌شـود. در چنین شـرایطی خرید اوراق قرضـه با سـود حدود ۲۰ تـا ۲۱ درصد صرفه اقتصـادی نـدارد؛ بنابرایـن نهادهایـی کـه اقدام به خرید اوراق قرضه می‌کنند و سـهامداران آنها متضرر می‌شوند.

این کارشـناس بازار تاکید کرد: در شـرایط تورمی، افراد تمایل دارند سرمایه نقد خود را به دارایی تبدیل کننـد. حال در چنین موقعیتی دسـتور خرید اوراق قرضه با سود به مراتب پایین‌تر از تورم حاکم بر اقتصاد، به‌منزله متضرر شـدن این نهادهاسـت. کما اینکه در حال حاضر سـودآوری صندوق‌های سـرمایه‌گذاری به‌شدت کاهش یافته و حتی در مواردی منفی است.

▣ بازگشـت شـاخص بـه سـقف ۲میلیونی

آقابزرگـی در پاسـخ به سـوالی مبنی بر چرایی قرمزپوشـی بـازار سـهام در اغلب روزهـای هفته اخیـر گفت: بازار سـرمایه در فضای نوسـانی اسـت و همزمان با روند روبه‌رشـد، در برخی روزها شاهد اصلاح و ریزش بازار نیز هسـتیم. به‌علاوه آنکه با بررسی یک یا ۲ هفته‌ای نمی‌توان نسـبت به عملکرد بازار سـرمایه نظر منفی داد. با این وجود، تردیدهایی در زمینه نتیجه مذاکرات رفع تحریم، قیمت ارز، خروج نقدینگی از بازار به‌دلیل تکلیف به نهادهای دولتی اعم از خرید اوراق قرضه و... و همچنین مدیریت شـاخص، بر عملکرد بورس سایه افکنده اسـت. وی در تشریح مدیریت شاخص بورس گفت: شـاخص هم‌وزن بورس از ابتدای سال تاکنون ۲۵ درصد بازدهی داشـته، در حالی که شـاخص کل حدود ۱۴.۵ درصد رشـد کرده اسـت؛ یعنی بازدهی در بازار سـرمایه وجود دارد اما شـاخص کل مدیریت می‌شـود. این موضوع و کنترل شاخص کل به‌ویژه در شـرایط تورمی کنونی، تبلیغ خوبی برای بازار سرمایه نیسـت. این فعال بازار سرمایه در پیش‌بینی عملکرد بـازار در آینـده گفـت: عملکرد بـازار در کوتاه‌مدت نوسـانی خواهد بود. روند منفی بورس، شرایط خرید سهم‌ها را جذاب کرده است. تقریبا سهام اغلب صنایع که در هفته‌های اخیر شـرایط مثبتی داشتند و شاهد ورود پول به آنها بودیم، منفی شده‌اند و اکنون فرصتی مناسب برای خرید سهام حاصل شده است.

وی افـزود: با توجه به افزایش قابل‌توجه نرخ فروش کالاهای اساسـی باید منتظر بروز اثرات تورمی آن در بازار سـرمایه در ۶ ماه آینده باشیم؛ بنابراین به اعتقاد من، شاخص بورس دوباره به رکورد ۲ میلیون واحدی دست خواهد یافت. در واقع به هر شکلی که شاخص را مدیریت کنند، این روند صعودی ناگزیر است.

خرید اوراق دولتی، صرفه اقتصادی دارد؟

نیمـا آگاهی، کارشـناس بازار سـرمایه در گفت‌وگو با «روزگارمعـدن» اظهار کرد: اوراق قرضـه با ۲ روش گوناگون به فروش می‌رسـد. اما این روزها خریدوفروش اوراق قرضه از سوی دولت به سیاسـتی تحمیلی بدل شـده؛ یعنی موسسات، بانک‌ها و سایر نهادهای مالی موظف بـه خرید اوراق قرضه می‌شـوند. حال این سـوال مطرح می‌شـود که آیا خرید اوارق قرضه برای متقاضیان خرید آن صرفه اقتصادی دارد یا خیر؟

وی افزود: با توجه به شرایطی که در یک ماه گذشته در اقتصاد کشور شاهد آن بودیم و پیش‌بینی‌های موجود از سطح انتظارات تورمی، سودهای تعیین شده برای فروش اوراق، جذابیـت منطقی برای سـرمایه‌گذاران ندارد. در چنین بسـتری، صاحبان سرمایه به بازارهای ریسکی در مقایسه با اوراق منتشر شده با سود ثابت، تمایل و رغبت بیشـتری دارند؛ یعنی فاصله(گپ) میان انتظارات تورمی و سود پیش‌بینی‌شده برای خرید اوراق دولتی، مانع خرید این دارایی از سوی سرمایه‌گذاران حقیقی است.

آگاهی با اشاره به اجبار و فشار دولت به نهادهای مالی مبنـی بر خریـد اوراق قرضه با هدف تامیـن مالی برای دولت گفت: در چنین شـرایطی، اختیـار نهادهای مالی سلب می‌شـود. نهادهای مالی یادشده می‌توانند سرمایه خود را در هر بازار دیگری ازجمله در بورس سرمایه‌گذاری کننـد. اما با توجه به شـرایط ملزم بـه خرید اوراق قرضه می‌شـود. این اجبار به‌منزله تضعیف خریدوفروش سهام از سـوی شرکت‌های حقوقی است و به بیان دیگر، شاهد خـروج پول حقوقی‌ها از بازار خواهیم بود که تاثیر منفی بر عملکرد بازار خواهد داشت.

این کارشناس بازار سرمایه گفت: البته هنوز در مرحله نخسـت فروش اوراق قرضه از سـوی دولت هسـتیم که فشار چندانی به نهادهای مالی و به‌دنبال آن بازار سرمایه تحمیل نشـده اسـت. عملکرد دولت در فروش اوراق در ماه‌های آینده روشنگر شرایط خواهد بود.

▣ نگاهی به دلایل اصلاح بورس

آگاهـی در ارزیابی دلایل اصـلاح بورس در روزهای گذشـته گفت: بازار سـرمایه از اواسط بهمن سال گذشـته در مسیر رو به صعود قرار گرفته و حتی رشـد مناسـبی را هم ازآن خود کرده و بخشـی از روند صعودی بازار سـرمایه تابـع حرکـت دلار بوده اسـت. وی با اشـاره به تغییرات قیمـت ارز در ماه‌هـای اخیـر گفت: در ماه‌هـای پایانی سـال گذشـته با خوش‌بینی‌هایی که نسـبت به برجام و به سـرانجام رسـیدن مذاکرات رفع تحریم وجود داشت، دلار بـه کانـال ۲۵ هـزار تومـان هم کاهـش یافت. اما فروش ایـن ارز در کانال قیمتی ۲۵ هزار تومانی ماندگار نبـود و در ادامه شـاهد بازگشـت نـرخ دلار در بازار آزاد به مسـیر صعـودی بودیم، تاجایی‌که ایـن روزها این ارز در کانـال قیمتـی ۳۰ و ۳۱ هزار تومانـی خریدوفروش می‌شود. روند رو به رشد دلار حکایت از نا امیدی نسبت به نتیجه رسـیدن توافق یا تاخیر در توافق میان ایران و کشورهای طرف برجام دارد. این موضوع و تاثیر آن بر روند صعودی ارز، زمینه‌سـاز رشـد بازار سرمایه در هفته‌های گذشته بود. این کارشناس بورسی گفت: در حال حاضر با توجه به تنش‌های منطقه‌ای و همچنین سیو سود از سوی سهامداران، اصلاح بازار طبیعی به‌نظر می‌رسد.

آگاهـی در پیش‌بینـی عملکرد بـورس در هفته‌های آینده گفت: تیرمـاه زمان برگزاری اغلب مجامع عمومی شرکت‌هاست و همین موضوع امید رشد بورس و بازگشت مجدد آن به روند صعودی را زنده می‌کند. سرمایه‌گذارانی در بـازار سـهام معاملـه می‌کنند که به شـکل سـنتی علاقه‌مند به حضور در مجامع هستند یا سهامداری برای فصل مجامع را ارزشمند می‌دانند.

آگاهـی در پایان گفت: بازار سـرمایه مـا در موقعیت کنونی در شرایط منطقی قرار دارد، درنتیجه نباید انتظار صعود یا ریزش قابل‌توجه از آن داشـته باشـیم؛ یعنی بازار در شرایط ارزنده‌ای قرار دارد.

سخن پایانی

با توجه به داده‌های اقتصادی، انتظار می‌رود برخلاف وعده‌های دولت سـیزدهم مبنی بر کاهش تورم، نرخ تورم در سـال جاری بیـش از ۳۰ درصد و حتـی ۴۰ درصد ماندگار باشـد. در چنین شـرایطی، خرید اوراق قرضه با سود سررسـید ۱۸ تا ۲۱ درصد، برای سرمایه‌گذاران جذابیتی ندارد؛ یعنی شکاف عمیق میان نرخ تورم و سـود اوراق دولتی، یکی از مهم‌ترین دلایل اسـتقبال سرد از عرضه اوراق قرضه اسـت. بدین‌ترتیب بخش عمده‌ای از سرمایه اختصاص‌یافتـه برای خرید اوراق دولتی از سـوی نهادهای مالی، اجبـارا به این بخش اختصاص خواهد یافـت، اقدامی که عملکرد بازار سرمایه را تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد. کارشناسان و فعالان بازار سـرمایه فـروش اوراق قرضه را رقیبی سرسـخت برای بازار سـرمایه عنوان می‌کنند. این کارشناسان ضمن تاکید بر بازگشت بورس به روند تعادلی و پیش‌بینی روزهای روشـن برای این بازار در ماه‌های آینده، نسـبت به سیاست‌های دولت در قبال این بازار هشدار می‌دهند.

ریسک‌های سیستماتیک، دلیل خروج پول از بازار

مدیـر سـرمایه‌گذاری شـرکت سـرمایه‌گذاری «کاریزما» گفت: این روزها پیگیری اخبار جنگ روسیه و اوکراین و تحلیل تبعات آن، برای اهالی بازار سـرمایه نقـش تعیین‌کننده‌ای دارد. با شـروع جنگ، بیشـتر کامودیتی‌ها به خصوص نفت و گاز با رشد قابل توجهی مواجه شدند.

به گزارش سـنا، امین دامچـه افزود: دلیل اصلی این اتفاق کاهش عرضه کالا توسـط روسیه به سبب اعمال تحریم از سـوی امریکا بود. با رشـد قیمت‌های جهانی، شرکت‌ها روی کاغذ با رشد سودآوری مواجه می‌شدند، امـا بعـد از مدتی واقعیت‌ها نمایان شـد، به طوری که روسـیه جای فروش عمده محصولات ایران را در ابعاد جهانی گرفت. این کارشـناس بازار سـرمایه ادامه داد: مطابـق با آمار، فـروش نفت ایران که در ماه گذشـته حتی به روزانه بالای یک میلیون بشـکه رسـیده بود به تازگی به پایین‌تر از ۳۰۰ هزار بشکه در روز رسید. عمده نفـت ایـران به چین و هند صادرات می‌شـد اما در ماه جاری، روسیه جای ایران را در فروش نفت پر کرد، زیرا برای فروش کالاها تخفیف قابل توجهی می‌دهد. همین موارد را می‌توان در خصوص سـایر کالاها نیز مشاهده کرد. او تصریح کرد: از طرف دیگر کمبود برق در کشور باعث کاهـش تولید برخی صنایع بزرگ در فصل گرما خواهد شـد و اگر برای این مشـکل چاره‌ای اندیشیده نشـود، با توجـه به چشـم‌انداز ۱۴۰۴ و بهره‌برداری از طرح‌های مختلف، برخی مشـکلات گسترده‌تر خواهد شـد. دامچه با اشـاره به افزایش نرخ دلار اضافه کرد: از سوی دیگر روند دلار صعودی شده و با افزایش نرخ‌های اخیـر در کالاهای اساسـی، پیش‌بینی می‌شـود روند صعودی دلار ادامه داشـته باشـد؛ بنابراین شرکت‌های بزرگ بازار که یکی از مبانی نرخ فروش آنها دلار اسـت (مانند پالایشـگاه‌ها)، عمده فروش آنها داخلی اسـت و مشـکل چندانی در تولید ندارنـد، گزینه جذابی برای سـرمایه‌گذاری هستند. مدیر سـرمایه‌گذاری شرکت سـرمایه‌گذاری «کاریزما» در بررسـی توافق برجام نیز گفـت: تا زمانی که جنگ روسـیه و اوکراین ادامه دارد احتمال به نتیجه رسـیدن مذاکرات پایین اسـت، زیرا روسـیه تمایل زیادی بـرای توافق ندارد؛ بنابراین گروه خـودرو، بانک، بیمه و حمل‌ونقل که صنایع برجامی به شمار می‌آیند، شاید تنها بواسطه تحولات داخلی مورد توجـه قـرار گیرند. دامچه بیان کرد: بـه طور مثال، در گـروه خودرو، با عملیاتی شـدن ورود خودرو به بورس کالا، فاصله قیمتی بین کارخانه و بازار کم می‌شود و این موضوع به نفع کارخانه هاست؛ همچنین اجرایی شدن معامله بلوکی سایپا و ایران خودرو می‌تواند جان تازه‌ای به این گروه بدمد. در صنعت خودرو، سهام گروه بهمن یکی از سـهام کم‌ریسک‌تر به نسبت سایرین محسوب می‌شـود. این کارشناس بازار سرمایه افزود: دسته آخر هم سـهامی هسـتند که با افزایش نرخ محصولاتشان این روزها مواجه هسـتیم. گروه‌های غذایی، شـوینده، لاسـتیک، روغن موتـور، دارویی و حتـی نیروگاهی و مخابرات در این دسـته قرار می‌گیرند. در سال گذشته بهای تمام شده برخی از این صنایع به قدری رشد کرد که آنها زیان‌ده شدند و عملا شرکتی که زیان می‌کند، تمایلـی بـرای تولید ندارد. این موضوع سـبب کاهش محصول در بازار شد، بازار با مازاد تقاضا مواجه می‌شود و فشار شرکت‌ها سبب افزایش نرخ فروششان می‌شود.

مدیر سرمایه‌گذاری شرکت سرمایه‌گذاری «کاریزما» در پایان گفت: درحال‌حاضر با نگاه فاندامنتال شـرایط بازار سـرمایه ریسـک چندانی ندارد، اما برخی اتفاقات سیاسـی چه در داخل و چه در خارج از کشـور سـبب افزایش ریسـک سیستماتیک و خروج پول از بازار طی روزهـای اخیر شـده اسـت. با در نظـر گرفتن کاهش ریسـک‌های سیاسی، به نظر می‌رسد با نگاه بلند مدت سرمایه‌گذاری در بورس کاملا توجیه‌پذیر است.

چرا بازار سهام رشد نمی‌کند؟

رئیس هیات مدیره شـرکت سبدگردان البرز گفت: به نظر می‌رسـد بازار سـرمایه به نوعی منتظر اخبار منفی اسـت و این نگرانی، بخشی ناشـی از طولانی شـدن روند مذاکـرات بوده که بازار سـرمایه ما را به سـمت عدم اطمینان سوق داده اسـت. ضمن اینکه تنش هایی هم که به سـبب انتشـار اخبار مربوط به توقیـف نفتکش‌های ایرانی منتشـر شـده، در ایجاد بدبینی بین سـرمایه‌گذاران بی‌تاثیر نبوده اسـت. به گزارش بـورس نیوز، عظیم ثابت اظهارکرد: مشـکل دیگر بازار سرمایه اینجاست که صنایعی در هفته‌های گذشته لیدر بازار شـده و رشد شاخص کل بورس را رقـم زده‌اند، که وابسـته به احیای برجـام بوده‌اند و حالا با کمرنگ شـدن خوش‌بینی‌ها نسبت به توافق، این صنایـع از جمله خودرویی‌ها و بانکی‌ها با فشـار عرضه مواجه شـده‌اند. این شرایط باعث شده با وجود آن که گزارش‌های منتشـر شـده بیشـتر شرکت‌ها، گزارشـات خوبی بوده اما بازار سـرمایه رشدی نکند. امـا در مجموع این موارد را دلایل حتمی برای ریزش بازار سـرمایه ارزیابی نمی‌کنم. منفی‌های امروز بازار بیشتر ناشی از عرضه‌های ابتدای صبح در گروه بانکی و خودرویی بود. البته عرضه‌ها در گروه سـیمانی که انتظار می‌رفت رشد داشته باشد نیز بالا بود و غذایی‌ها هم امروز اقبالی نداشتند. تنها گروهی که امروز مورد توجه سـرمایه‌گذاران قرار داشـت، سـهم‌های گروه نیروگاهی بود و معاملات سـایر صنایع چنگی به دل نمی‌زد. ثابت تصریح کرد: بلاتکلیفی در روند مذاکرات و فرسایشـی شـدن این جریان موجب شده نرخ ارز افزایش پیدا کند و افزایش نرخ ارز، هم آرامش اقتصاد کشور را بر هم زده و هم سیگنال نگرانی در مورد روند صادرات صنایع و شرکت‌ها خواهد بود. به هر حال در صورت عدم توافق، حتی اگر نرخ ارز افزایش یابد، باید نگران صادرات شرکت‌ها باشیم.